

ŽALIASIS REGIONAS

VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS
„ŽALIASIS REGIONAS“
2023 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

Tauragė, 2024

Turinys

DIREKTORĖS ŽODIS	2
1. TRUMPA APŽVALGA.....	4
1.1. Dalininkai, dalininkų kapitalo dydis.....	4
1.2. Darbuotojai	4
1.3. Veiklos sritys	5
2. ĮSTAIGOS VEIKLŲ ADMINISTRAVIMAS.....	7
2.1. Projektinės veiklos.....	8
2.2. Tarpinstitucinis bendradarbiavimas.....	9
3. VIEŠOJO TRANSPORTO SISTEMOS ORGANIZAVIMAS	10
3.1. Tauragės regiono viešojo transporto sistemos elektroninio bilieto įdiegimas.....	10
3.2. Elektroninio bilieto sistemos rezultatai 2023 m.	12
3.3. Viešojo transporto maršrutų stebėsena	15
3.4. Informavimas ir viešinimas transporto populiarinimo srityje. Klaida! Žymelė neapibrėžta.	
3.5. Projektinė veikla viešojo transporto srityje	21
4. TURIZMO VEIKLŲ RAJONE IR REGIONE KOORDINAVIMAS.....	22
4.1. Atvykstamojo turizmo skatinimas	23
4.2. Nauji turizmo produktai	23
4.3. Naujos iniciatyvos 2023 m.	25
4.4. Renginiai.....	26
4.5. Iniciatyvos kultūros sostinės metais	28
4.6. Kita TIC veikla	28
5. VEIKLOS FINANSINIAI DUOMENYS	31

DIREKTORĖS ŽODIS

Gerbiami Steigėjai, kolegos ir partneriai,

Su dideliu pasitenkinimu pristatau metinės ataskaitos vadovo pranešimą už praėjusį finansinį laikotarpį 2023-2024 m. Metinis laikotarpis buvo įdomus ir iššukių pilnas, tačiau su didžiulių pasiryžimu ir bendradarbiavimu mes pasiekėme puikių rezultatų.

Per praėjusį finansinį laikotarpį VšĮ „Žaliasis Regionas“ toliau vykdė naujai sukurtų regioninių maršrutų keleivių srautų stebėseną, gyventojų apklausas, siekiant maksimaliai pritaikyti tvarkaraščius dirbančių gyventojų poreikiams, taip pat sudaryti galimybes ir socialinę atskirtį patiriantiems gyventojams naudotis viešuoju transportu.

Džiaugiamės, kad pasiekėme ir viršijome pagrindinius 2023 m. uždavinius - viešojo transporto elektroninio bilieto įdiegimas, sklandus platinimo sistemos sukūrimas ir turizmo informacijos centro Tauragės rajono turizmo funkcijų atlikimas.

Elektroninio bilieto sistema. VšĮ „Žaliasis regionas“ sėkmingai įvedė elektroninį biletą ir sukūrė pirmą Lietuvoje Regioninę viešojo transporto sistemą.

Partnerystės. Stiprinome partnerystės ryšius su vietas valdžios institucijomis, nevyriausybiniemis organizacijomis ir verslo bendruomenėmis. Bendradarbiavimas buvo pagrindinis veiksnyς, leidęs pasiekti didesnį poveikį ir efektyviau spręsti regiono iššūkius. Diegiant elektroninį biletą didelį dėmesį skyrėme sėkmingos platinimo sistemos sukūrimui. Siekėme, kad bilietai įsigijimas būtų prieinamas ir nutolusių teritorijų gyventojams. Dėkojame mūsų partneriams Regiono bibliotekoms už socialinį atsakingumą ir pagalbą, verslo asociacijoms, švietimo įstaigoms.

Sklandžiai vyko bendradarbiavimas ir su Jurbarko, Tauragės, Šilalės autobusų parkais. Visuose šiuų parkų transporto priemonėse buvo įdiegta elektroninio bilieto kontrolės įrenginiai. Naujai įdiegta įranga džiaugiasi parkų vairuotojai, nes jos dėka vykdoma keleivių apskaita, automatiškai planuojančios kelionės maršrutus.

Švietimas ir informavimas. Tęsėme švietimo ir informavimo programas apie naujai sukurtas informavimo sistemas, viešojo transporto naudą regionui ir kiekvienam asmeniškai bei elektroninį biletą. Organizavome įvairias edukacines iniciatyvas, mokymus bei renginius, siekdamis didinti visuomenės sąmoningumą ir skatinti tvarų gyvenimo būdą. Vykdyma daugybė susitikimų su gyventojais, mokiniais. Informacija nuolat publikuojama VšĮ „Žaliojo regiono“ socialiniuose tinkluose. Didelį dėmesį sklidai skyrė ir visų keturių steigėjų savivaldybės. Dėkojame savivaldybėms už geranorišką bendradarbiavimą skleidžiant naujinias ir populiarinant elektroninio bilietai kortelę.

Projektinės veiklos. Siekiant maksimaliai išnaudoti darbuotojų kompetencijas ir teikti kuo didesnę pridėtinę vertę regionui inicijavome ir teikėme finansavimui 11 projektų.

Tauragės turizmo informavimo funkcija. Dėka suburto turizmo, gidų, naujų edukacijų ir kitų turizmo skatinimo iniciatyvų Tauragės rajone, Tauragė atsirado Lietuvos turizmo žemėlapyje. Tai didelis pasiekimas ir Lietuvos turizmo Sėkmingiausią apdovanojimuose Tauragės vardas skambėjo net trijose nominacijose.

Finansiniai rodikliai: Džiaugiamės, kad įgyvendinant projekte numatytas veiklas pavyko sėkmingai suvaldyti finansinius srautus ir projekto lėšomis sudaryti salygas darbuotojams kelti kvalifikaciją.

Taip pat džiugina tai, kad pavyko pagerinti darbuotojų darbo aplinką įrengiant šiuolaikines darbo ir sveikatos sąlygas atitinkantį biurą.

Ateities perspektyvos:

Šio metinio ataskaitos laikotarpio patirtis ir pasiekimai suteikė tvirtą pagrindą toliau plėtoti mūsų veiklą ir siekti didesnio viešojo transporto populiarumo gerinant viešojo transporto infrastruktūrą, bei paslaugų kokybę. Svarbų dėmesį ateityje skirsime gyventojų savimonės bei elgsenos keitimui, bei įgūdžių keliauti viešuoju transportu formavimui.

2023 metais pasibaigė pirmas įstaigos veiklos finansavimo laikotarpis, baigiantis projektui įstaigoje įvyko darbuotojų kaita.

2024 m. VšĮ „Žaliasis regionas“ planuoja plėsti veiklą spektrą ir pradėti įgyvendinti regioninio turizmo bei investicijų pritraukimo veiklas. Planuojam sukurti regioninę turimo vystymo strategiją, atlikti Investicinės aplinkos analizę ir priemonių planą turistams ir investicijoms pritraukti.

Mes įsipareigojame toliau stiprinti partnerystes, inovacijas ir švietimo programas, siekdami kurti sveiką, tvarų ir klestintį regioną ateinančius metus.

Dėkoju visai VšĮ „Žaliasis Regionas“ komandai, mūsų partneriams ir Steigėjams už jų nuolatinę paramą ir įnašą į mūsų bendrają misiją.

Pagarbiai

Viešosios įstaigos „Žaliasis regionas“ direktorė

Gaiva Mačiulaitienė

1. TRUMPA APŽVALGA

Viešoji įstaiga „Žaliasis regionas“, jm. k. 305836625, (toliau – Įstaiga) įsteigta 2021 m. liepos 23 d. Įstaigos steigėjai yra keturios savivaldybės: Tauragės rajono savivaldybė, Jurbarko rajono savivaldybė, Šilalės rajono savivaldybė ir Pagėgių savivaldybė.

Įstaigos veikla - verslo plėtros skatinimas regione, investicinio patrauklumo didinimas, salygų turizmo plėtrai gerinimas, regiono viešojo transporto paslaugų organizavimas ir patrauklumo didinimas.

1.1. Dalininkai, dalininkų kapitalo dydis

Įstaiga yra iš dalininkų turto įsteigta ne pelno siekiantis vienetas. Steigėjai - Jurbarko rajono savivaldybė, Pagėgių savivaldybė, Šilalės rajono savivaldybė, Tauragės rajono savivaldybė.

Dalininkų įnašai:

- Jurbarko rajono savivaldybės – 2.500 Eur.,
- Pagėgių savivaldybės – 2.500 Eur.,
- Šilalės rajono savivaldybės – 2.500 Eur.,
- Tauragės rajono savivaldybės – 2.500 Eur.

Dalininkų kapitalo dydis per ataskaitinį laikotarpį nekito ir sudarė 10.000 Eur.

Įstaigos valdymo organai yra:

- visuotinis dalininkų susirinkimas;
- vienasmenis valdymo organas – Įstaigos vadovas (direktorius).

Steigiamojo susirinkimo 2021 m. liepos 16 d. sprendimu Nr. 3 „Dėl Viešosios įstaigos „Žaliasis regionas“ direktoriaus paskyrimo“, Įstaigos direktore paskirta Gaiva Mačiulaitienė.

1.2. Darbuotojai

2023 m. vidutinis darbuotojų metinis skaičius - 10. Metų pabaigoje Įstaigoje dirbo 9 darbuotojai:

- direktorė
- finansininkė – ekonomistė (0,5 etato)
- transporto infrastruktūros specialistas (2 po 1 etatą, 3 po 0,25 etato)
- transporto administratorė
- turizmo vadybininkė.

(Iš jų - 3 terminuotos darbo sutartys, kurių terminas iki 2023 m. gruodžio 31 d.). Vidutinis metinis darbuotojų skaičius – 10. Etatų 7.

Visi darbuotojai turi aukštajį išsilavinimą. Kolektyvas metų eigoje kėlė kvalifikaciją, dalyvavo mokymuose ir kompetencijas skatinančiuose renginiuose:

- Skaitmeninio inovacijų centro konferencija;
- GOVTECH;
- Projektų valdymo mokymai dėl IP ir PIP rengimo;
- CPVA mokymai Tauragėje;

- Turizmo forumas ir hakatonas Transporto inovacijų formas;
- Strateginis planavimas;
- Viešujų pirkimų naujovės;
- Nauja darbo apmokėjimo tvarka viešosiose ir biudžetinėse įstaigose;
- Canva programos panaudojimo galimybės;
- Dirbtinio intelekto praktinis panaudojimas.
- ir kt.

1.3. Veiklos sritys

2023 metais įstaiga veikė šiose įstatuose numatytuose veiklos srityse:

1. Verslo plėtros skatinimas ir investicinio patrauklumo didinimas.
2. Sąlygų turizmo plėtrai gerinimas bei atvykstamojo turizmo į Tauragės regioną skatinimas.
3. Viešojo transporto Tauragės regione paslaugų organizavimas ir patrauklumo didinimas.
4. Tauragės regiono savivaldybių bendradarbiavimo ir bendradarbiavimo su kitais regionais ir jų savivaldybėmis bei tarptautinio bendradarbiavimo skatinimas.

Įstaigos darbas organizuojamas įgyvendinant įstatuose numatytas funkcijas:

1. Organizuojama viešojo transporto sistemą.
2. Inicijuojama viešojo transporto maršrutų ir tvarkaraščių nustatymą ir keitimą.
3. Diegia, tobulina ir valdo viešojo transporto eismo informacinię sistemą stotelėse ir transporto priemonės pagal savivaldybių suteiktus įgaliojimus.
4. Organizuojama elektroninio bilieto sistemos diegimą ir užtikrina jos funkcionavimą;
5. Kontroliuoja keleiviaus ir vežėjus.
6. Organizuojama viešojo transporto paslaugų teikimo konkursus pagal savivaldybių suteiktus įgaliojimus.
7. Kaupia ir analizuoja duomenis apie keleivių vežimą.
8. Išduoda leidimus vežti keleiviaus reguliaraus vietinio susisiekimo maršrutas pagal savivaldybių suteiktus įgaliojimus.
9. Dalyvauja transporto priemonių atnaujinimo programose.
10. Organizuojama ekologiškų technologijų diegimą viešajame transporte.
11. Inicijuojama regiono savivaldybių bendrus projektus ir juos įgyvendina.
12. Skatina Tauragės regiono savivaldybių bendradarbiavimą ir bendradarbiavimą su kitais regionais ir jų savivaldybėmis bei tarptautinį bendradarbiavimą.
13. Rengia regiono investicijų pritraukimo rinkodaros strategiją ir ją įgyvendina.
14. Administruoja regiono verslo paramos priemones.
15. Skatina regiono lygmens verslo ir savivaldybių bei valstybės įstaigų bendradarbiavimą.
16. Dalyvauja Lietuvos ir tarptautiniuose verslo skatinimo ir investicijų pritraukimo renginiuose ir parodose.
17. Pristato regioną ir formuoja investicijų paketą potencialiems investuotojams.
18. Kuria ir administruoja regiono investicijoms tinkamų sklypų bei pastatų duomenų bazę.
19. Bendradarbiauja su privačiais sklypų ir pastatų savininkais investicijų pritraukimo į regioną klausimais.
20. Rengia ir įgyvendina regiono turizmo rinkodaros strategiją.
21. Vykdo informavimą apie turizmo galimybes Tauragės regione ir vykdo veiklų koordinavimą.
22. Pristato regioną Lietuvos ir tarptautinėse turizmo parodose.
23. Teikia gidų paslaugas.
24. Rengia regiono turizmo maršrutus ir koordinuoja jų įgyvendinimą.
25. Kaupia ir analizuoja regiono turizmo duomenų bazę.
26. Inicijuojama regiono turizmo projektus.

27. Skatina turizmo srities paslaugų teikėjų bendradarbiavimą.
28. Skatina regiono lygmens verslo, valstybės ir savivaldybių bei jų įstaigų bendradarbiavimą turizmo plėtros srityje.

Misija - inovatyviai ir tvariai kurti ekonomiškai stiprū, aplinkai draugišką ir šeimoms patrauklų žalią regioną.

Vizija – patikimiausias partneris ir sektinas pavyzdys Lietuvai, siekiant darnaus ir vieningo regiono augimo.

Veiklos tikslas – didinti Tauragės regiono konkurencingumą, sudarant sąlygas verslo ir turizmo plėtrai ir investicijų pritraukimui, organizuojant viešojo transporto paslaugų teikimą bei kuriant patrauklų Tauragės regiono įvaizdį.

2. ĮSTAIGOS VEIKLŲ ADMINISTRAVIMAS

Per 2023 m. įvyko 5 visuotiniai dalininkų susirinkimai. Susirinkimų metu buvo patvirtinta Įstaigos 2022 m. veiklos ir finansinės ataskaitos, patvirtintas 2023 m. veiklos planas, įstaigos vadovo atostogų bei komandiruočių suteikimo tvarkos aprašas, nustatytos Įstaigos teikiamų paslaugų, darbų bei produkcijos kainos ir tarifai, patvirtintos vidaus kontrolės taisyklės, elektroninio bilieto administravimo bei finansinių srautų valdymo sistema.

Pagrindiniai 2023 m. uždaviniai - viešojo transporto Elektroninio bilieto įdiegimas ir sklandus platinimo sistemos sukūrimas, viešųjų pirkimų procedūrų atlikimas, turizmo informacijos centro Tauragės rajono turizmo funkcijų atlikimas.

Vykdydama įstatuose numatytas veiklas, Įstaiga 2023 m. įvykdė 334 viešuosius pirkimus. Viešųjų pirkimų tarnybos portale paskelbtos rašytinės ir žodinės sutartys:

- 280 vnt. - atlikta mažos vertės pirkimų, kuriems nereikalingi pirkimo dokumentai;
- 34 vnt. - mažos vertės pirkimų, kuriems reikalingi pirkimo dokumentai;
- 20 vnt. - mažos vertės pirkimų, kuriems reikalingi pirkimo dokumentai ir rašytinės sutartys;
- 1 vnt. - supaprastintų pirkimų konkursų.

Įstaigos sėkmingai veiklai užtikrinti sudaryta 61 paslaugų, pardavimų, veiklos sutartis. Suformuota ir pateikta Viešųjų pirkimų tarnybai 2023 m. Įstaigos viešųjų pirkimų ataskaita Atn-3. Įstaigos funkcionavimui gerinti parengti arba atnaujinti Įstaigos vidaus dokumentai: viešųjų pirkimų organizavimo tvarka, parengtos ir patvirtintos vidaus kontrolės, vadovo komandiruotės ir atostogų suteikimo tvarkos.

Susirašinėjimas su įstaigomis ir organizacijomis: išsiųsti 97 raštai, gauta 40 raštų. Parengtos Keleivių vežimo taisyklės vietinio susisiekimo maršrutais visoms regiono savivaldybėms.

Parengta platinimui ~15.000 elektroninio bilieto kortelių su atmintinėmis:

- Pagėgių savivaldybės mokiniams pagal sąrašus 717,
- Šilalės savivaldybės mokiniams pagal sąrašus 2.388,
- Jurbarko savivaldybės mokiniams pagal sąrašus 2.545,
- parengta ir parduota gyventojams 9.350 e. bilietų
- perduota bibliotekų filialams platinimui 1.300 e. bilietų .

2023 m. Įstaigos direktorė inicijavo inovatyvaus Turizmo informacijos centro įrengimą Pilies aikštėje. Buvo pradėtas derinti techninis projektas, vietas ir požeminių tinklų būklė. Tačiau idėjos buvo atsisakyta. Todėl nutarta atlikti UAB "Tauragės autobusų parkas" patalpų (kuriose įsikūrusi VŠĮ "Žaliasis regionas") remontą. Atskirtos dviejų Įstaigų patalpos (UAB "Autobusų parkas" ir VŠĮ "Žaliasis regionas"), įsigytų biuro baldai – įrengtas darbuotojų darbo ir poilsio sąlygas atitinkantis biuras.

2023 m. pradėtas regioninių turizmo ir investicijų pritraukimo priemonių planavimas ir kūrimas Funkcinės zonos projektams **Skatinimo priemonių keliauti Tauragės regione, Skatinimo priemonių investuoti Tauragės regione parengimas ir įgyvendinimas**. Siems projektams buvo surukta 5 metų veiklos finansavimo planas ir gauti komerciniai pasiūlymai visoms 5 metų veikloms pagrasti. Taip pat 2023 m. vyko apklausos ir susitikimai siekiant išsiaiškinti keturių regiono savivaldybių poreikį atnaujinti ar naujai įrengti viešojo transporto sustojimo stoteles. Surinkti komerciniai pasiūlymai šioms paslaugoms ir prekėms įsigyt.

2.1. Projektinės veiklos

VšĮ „Žaliasis regionas“ ir toliau aktyviai vykdė ir projektines veiklas. Per 2023 m. iš viso pateikta 11 paraiškų:

1. Projektas „Mobilumo veiksmų planai mažuose ir vidutiniuose Europos miestuose“ (angl. *Plans for Urban Mobility Actions in Small and Medium European cities*). Projektas parengtas pagal URBACT programą.

Projekto biudžetas – ne daugiau kaip 850.000 Eur. arba iki 94.444 Eur. kiekvienam iš partnerių. Projekto dėka VšĮ „Žaliasis regionas“ planuoja parengti Tauragės regiono darnaus judumo planą, atsižvelgiant į kitų projekto partnerių patirtį ir ekspertų rekomendacijas bei prisdėti prie rekomendacijų, skirtų miestams, planuojantiems rengti darnaus judumo planus, parengimo.

2. „Vėjo spalva žalia“ - tai projektas pagal ES socialinio fondo Erasmus Mažos apimties partnerystės programą.

Projekto vertė 61.000 Eur. Veiklos finansuojamos 100 %. Tikslas - didinti turizmo sektoriuje dirbančių žmonių kompetencijas.

3. Viešojo transporto prieinamumo, patrauklumo ir saugumo didinimas Tauragės regione diegiant duomenų skaitmeninimo sprendimus.

Projekto biudžetas – 612.000 Eur. Projektas pradėtas įgyvendinti. Finansavimo intensyvumas 100 %. Pagrindinis tikslas - diegiant naujus technologinius sprendinius, didinti viešojo transporto paslaugų prieinamumą, patrauklumą ir saugumą Tauragės regione. Pagrindinė projektu siekiama spręsti problema – nepatogi, neinformatyvi ir visoms visuomenės asmenų grupėms nepritaikyta viešojo transporto paslauga.

4. Dirbtinio intelekto priemonių panaudojimas, personalizuojant turistinius maršrutus Žaliajame regione.

5. Kraštiečių lūpomis prabilusi Tauragės istorija. Tauragės turizmo projektas. Projekto biudžetas 8.450 Eur. Įgyvendintas.

6. „Skaitmeninis reagavimo į poreikį įrankis, skirtas efektyvioms viešojo transporto ir socialinio mobilumo paslaugoms Baltijos regione“ (angl. *Digital Demand Response Tool for Efficient Public Transport and Social Mobility Services in Baltic Region*). Projekto paraiška teikta pagal Interreg Baltijos jūros regiono programą. Finansavimas negautas.

7. Open doors 24/7. Pagrindinis projekto tikslas - viešujų paslaugų Tauragės regione skaitmenizavimas, sukuriant virtualių asistentų sistemą, siekiant didinti viešujų paslaugų susijusių su turizmu, kultūra, sportu ir transportu prieinamumą įvairiomis socialinėmis grupėmis. Projekto biudžetas – 258.000 Eur. Finansavimo intensyvumas 100 %.

8. Tauragės turistinis leidinys – informacinis Tauragės krašto leidinys apie turizmo objektus, sveikatingumo takus ir kaip praleisti turiningai laisvalaikį.

9. Tauriukų keliai – naujas maršrutas, kuris unikalus tuo, kad bus pažymėtas išskirtinai mediniai taurais, sukurtais vietas drožėjų. Nuspręsta tauriukus „pasodinti“ ant miesto parkuose ir skveruose esančių suolelių. Iš viso planuojama, kad maršrute atsiras 10 medinių tauriukų, simbolizuojančių Tauragę ir menančių miesto istoriją bei atsiradimą.

2.2. Tarpinstitucinis bendradarbiavimas

VšĮ „Žaliasis regionas“ veikla matoma ne tik regiono, bet ir respublikos mastu. Regioninio susisiekimo ir elektroninio bilieta diegimo klausimais vyko nuotolinės konsultacijos su Kauno, Marijampolės, Kėdainių, Panevėžio savivaldybių administracijų atstovais. Dalyvauta transporto inovacijų forume, kur įstaiga buvo pakvieti svečio teisėmis, dėl pateiktos paraiškos „Žaliojo susisiekimo“ nominacijai laimėti. Diegiant elektroninį biletą, vyko nuotoliniai ir gyvi susitikimai su programinės ir techninės įrangos tiekėjais. Iš viso buvo suorganizuota 18 susitikimų.

Kovo 28 d. vyko pirmoji diskusija dėl elektroninio bilieta kainos nustatymo regione. Buvo sudaryta darbo grupė, kurią sudarė savivaldybių deleguoti asmenys iš investicijų skyrių, autobusų parką ir įstaigos specialistų. Darbo grupės darbo rezultatas - atsiskaitymo už elektroninį biletą sistemos sukūrimas. Liepos mėn. Savivaldybių merai ir administracijų direktoriai pritarė sukurtai sistemai.

Kovo 28 d. įstaigos direktorei iškelta užduotis parengti regioninę turizmo vystymo viziją. Balandžio 12 d. vizija buvo pristatyta Regioninės plėtros susirinkime. Sudalyvauta Tarptautiniame turizmo forume. Diskusijoje buvo pristatyta Tauragė kaip Kultūros sostinė bei patraukli nauja turizmo vietovė.

Metų bėgyje įvyko keturi susitikimai su regiono autobusų parku vadovais ir darbuotojais dėl pasirengimo įvesti elektroninio bilieta sistemą regione, maršrutų planavimo, e-bilieto apskaitos organizavimo ir kitais klausimais. Įvyko šeši susitikimai su Investicinių projektų rengėjais ir projektų partneriais dėl IP ir PĮP rengimo klausimais.

Įstaigos direktorė yra Lietuvos turizmo centru asociacijos narė ir Litexpo parodų rūmų Adventur organizavimo darbo grupės narė. Šioms veikloms vykdyti vyko 8 nuotoliniai ir 2 gyvi susitikimai. Siekiant koordinuoti turizmo paslaugų teikimą regione, organizuoti penki nuotoliniai susitikimai su regiono turizmo informavimo paslaugas teikiančiomis įstaigomis (TIC, muziejais).

Įstaiga glaudžiai bendradarbiauja su kitomis regiono įstaigomis, tokiomis kaip Europe Direct, STEAM Tauragė, Inovacijų agentūra „Spečius“, TAVA, muziejais, kultūros centrais ir kt. Periodiškai vyksta pasidalinimas veiklomis, patirtimi ir gerosiosiomis praktikomis.

3. VIEŠOJO TRANSPORTO SISTEMOS ORGANIZAVIMAS

Įstaigos 2023 m. vykdytas veiklas įgyvendinant Tauragės regiono viešojo transporto sistemos plėtrą, galima suskirstyti į šias sritis:

1. Tauragės regiono viešojo transporto sistemos elektroninio bilieto įdiegimas.
2. Viešojo transporto maršrutų stebėsena.
3. Informavimas ir viešinimas.

3.1. Tauragės regiono viešojo transporto sistemos elektroninio bilieto įdiegimas

Įstaiga, vadovaudamasi 2022 m. sudarytomis sutartimis dėl Tauragės regiono viešojo transporto sistemos elektroninio bilieto techninės ir programinės įrangos įdiegimo, 2023 m. kontroliavo sutarčių vykdymą ir įgyvendinimą. Įstaigos dalininkai (savivaldybės) buvo iškėlę uždavinį – startuoti su Tauragės regiono elektroninio bilieto sistema 2023 m. spalio 1 d., todėl šių sutarčių savalaikis įvykdymas buvo būtina sąlyga sėkmingam elektroninio bilieto sistemos paleidimui. Toliau tekste detaliau apžvelgiamos kiekvienos sutarties vykdymas.

Elektroninio bilieto programinės įrangos diegimas. 2022 m. spalio 31 d. Įstaiga pasirašė sutartį dėl Tauragės regiono viešojo transporto sistemos elektroninio bilieto programinės įrangos įsigijimo su UAB LEXITA (toliau – Tiekiėjas). Sutarties vertė – 297.660,00 Eur. su PVM. Tiekiėjas pagal sutartį įsipareigojo per 10 mėnesių sukurti ir įdiegti elektroninio bilieto programinę įrangą bei po įdiegimo 60 mén. teikti sistemos aptarnavimo ir palaikymo paslaugas. I programinės įrangos paketą taip pat jėjo ir mobiliosios aplikacijos elektroninio bilieto vartotojams sukūrimas. Visa programinė įranga privalėjo būti įdiegta iki 2023 m. rugpjūčio 31 d.

Vykstant el. bilieto programinės įrangos kūrimo darbus, buvo organizuojami darbiniai pasitarimai tiek su programinės, tiek ir su techninės įrangos tiekėjais. Per 2023 m. organizuota 18 nuotolinių ir gyvu pasitarimų el. bilieto sistemos diegimo tematika, siekiant įvertinti sistemos kūrimo pažangą ir išsiaiškinti kylančias problemas. Pasitarimų metu savo įžvalgas dėl sistemos funkcionalumo taip pat pateikė ir VšĮ Klaipėdos keleivinių transportas atstovai, turintys didesnę nei 20 metų patirtį šioje srityje.

Vis dėl to, galutinis programinės įrangos pristatymo terminas vėlavo. Nors el. bilieto sistema startavo 2023 m. spalio 1 d., galutinis priėmimo - perdavimo aktas pasirašytas tik 2023 m. rugsėjo 27 d. Atsižvelgiant į tai, Tiekiėjui buvo pritaikytos finansinės sankcijos ir priskaičiuoti delspinigiai.

Elektroninio bilieto techninės įrangos diegimas. Įstaiga 2022 m. rugpjūčio 24 d. pasirašė sutartį dėl Tauragės regiono viešojo transporto sistemos elektroninio bilieto techninės įrangos įsigijimo su UAB „Du trys“ (toliau – Tiekiėjas). Sutarties vertė – 534.807,90 Eur su PVM. Pagal šią sutartį Tiekiėjas įsipareigojo pristatyti 110 komplektų techninės įrangos autobusams, 6 bilietu kontrolės įrenginius transporto kontrolieriams, 35 el. bilieto kortelių nuskaitymo įrenginius stacionarioms keleivių aptarnavimo vietoms ir 55.000 vnt. el. bilieto kortelių. Visa minėta įranga pagal sutartį turėjo būti pristatyta iki 2023 m. birželio 24 d.

Vykstant pirkimo sutartį buvo pastebėta, kad laiku įvykdyti šios sutarties nepavyks. Dalis techninės įrangos dar prieš pradedant vykdyti pirkimą buvo numatyta savivaldybių naujai įsigijamuose elektriniuose autobusuose. Kadangi savivaldybės vėlavo pradėti vykdyti elektrinių autobusų įsigijimo konkursus, kilo rizika, jog tiekėjas iki nurodyto laikotarpio nespės sumontuoti visos techninės įrangos. Todėl atsižvelgiant į savivaldybių pateiktą informaciją, Įstaiga inicijavo įrangos pristatymo sustabdymą. Elektroninio bilieto techninė įranga buvo pristatyta dalimis. Pirma

dalis buvo pristatyta 2023 m. balandžio 19 d., kurią sudarė: 6 bilietu kontrolės įrenginius transporto kontrolieriams, 35 el. bilieta kortelių nuskaitymo įrenginius stacionarioms keleivių aptarnavimo vietoms ir 55 000 el. bilieta kortelių. Antra techninės įrangos dalis buvo pristatyta 2023 m. birželio 8 d. ir ją sudarė 44 komplektai techninės įrangos autobusams. Paskutinė techninės įrangos dalis buvo pristatyta 2023 m. spalio 23 d., ją sudarė – 66 komplektai techninės įrangos autobusams. Visa pristatyta įranga atitiko techninius reikalavimus.

Taip pat Tiekiėjas pagal sutartį organizavo mokymus autobusų parkų administracijų darbuotojams ir vairuotojams. Mokymai buvo organizuoti 2023 m. rugsėjo 19 ir 21 d. Tauragėje, rugsėjo 25 d. Šilalėje ir rugsėjo 26 d. Jurbarke.

Po techninės įrangos pristatymo Įstaiga nusprendė kreiptis į Centrinę projektų valdymo agentūrą (toliau – CPVA) dėl galimybės įsigyti papildomus techninės įrangos komplektus iš sutaupytų projekto lėšų, kadangi atsirado poreikis dėl naujų įsigyjamų autobusų, kurie nebuvu numatyti vykdant pirkimą. Gavus CPVA pritarimą, 2023 m. lapkričio 7 d. buvo sudaryta Prekių pirkimo - pardavimo sutartis su UAB „Du trys“ dėl papildomos techninės įrangos autobusams įsigijimo, kuria buvo numatyta įsigyti 5 papildomos įrangos komplektus. Sutarties vertė – 23.643,40 Eur su PVM. Papildoma techninė įranga pristatyta 2023 m. lapkričio 28 d. 2 iš 5 papildomos įrangos komplektų jau rezervuoti Pagėgių savivaldybės vežėjams, 1 perduotas UAB „Tauragės autobusų parkas“, 2 liko Įstaigos rezerve.

Elektroninio bilieto pristatymas Tauragės regiono bendruomenei. Siekiant Tauragės regiono gyventojams kuo plačiau pristatyti naujają Tauragės regiono viešojo transporto sistemos elektroninio bilieto sistemą, Įstaiga inicijavo įvairaus pobūdžio viešinimo kompanijas. Be pranešimų spaudoje, socialiniuose tinkluose, savivaldybių interneto svetainėse, taip pat buvo organizuojami gyvi susitikimai su gyventojais, dalyvaujama įvairiuose renginiuose.

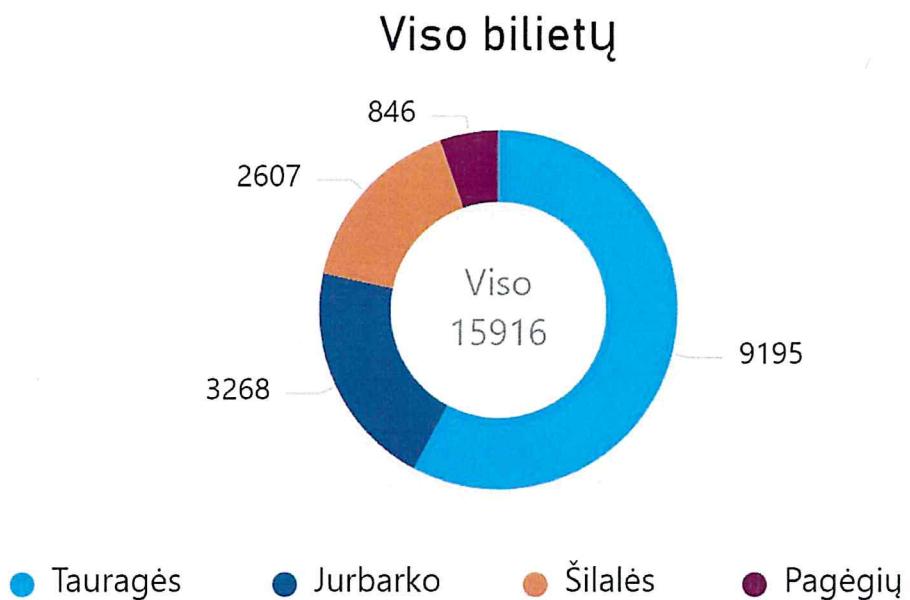
Per 2023 m. Įstaiga organizavo gyvus susitikimus su Tauragės ir Jurbarko rajonų savivaldybių viešųjų bibliotekų darbuotojais. Kadangi Įstaigai pavyko susitarti su bibliotekomis dėl el. bilietu platinimo per jų filialus kaimuose, todėl bibliotekininkams buvo plačiau pristatoma el. bilieta sistemos nauda, taip pat rugsėjo 6 ir 9 d. organizuojami papildomi nuotoliniai mokymai visų regiono savivaldybių bibliotekininkams dėl el. bilietu platinimo sistemos naudojimo.

2023 m. Įstaiga taip pat inicijavo Tauragės regiono viešojo transporto sistemos elektroninio bilieto pristatymą Tauragės regiono visuomenei. Tuo tikslu Įstaigos specialistai dalyvavo regiono miestų šventėse ir kituose renginiuose:

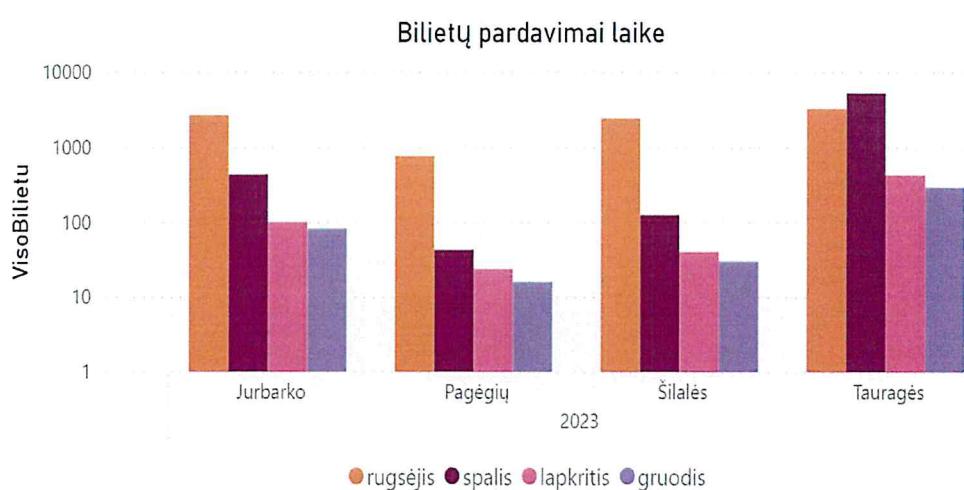
- 2023 m. kovo 31 d. susitikimas su Tauragės rajono bibliotekininkais.
- 2023 m. balandžio 5 d. el. bilietas pristatytas Tauragės trečiojo amžiaus universiteto studentams.
- 2023 m. gegužės 6 d. dalyvauta Jurbarko miesto ir verslo dienų mugėje.
- 2023 m. birželio 3 d. dalyvauta bendruomenės festivalyje „(Ne)mieganti bendruomenė“ ir Tautų mugėje.
- 2023 m. birželio 10 – 11 d. dalyvauta Tauragės miesto šventės mugėje „Tauro ragas“.
- 2023 m. rugpjūčio 4 d. el. bilietas pristatytas Šilalės miesto šventėje.
- 2023 m. rugpjūčio 26 d. el. bilietas pristatytas Jurbarko krašto šventės amatininkų mugės metu.
- 2023 m. rugsėjo 16 – 22 d. el. bilietas pristatytas Tauragės regione, Europos judumo savaitės metu
- 2023 m. rugsėjo 22 d. el. bilietas pristatytas Jurbarko autobusų stoties atidarymo metu.
- 2023 m. spalio 6 d. el. bilietas pristatytas Pagėgių autobusų stoties atidarymo metu.

3.2. Elektroninio bilieto sistemos rezultatai 2023 m.

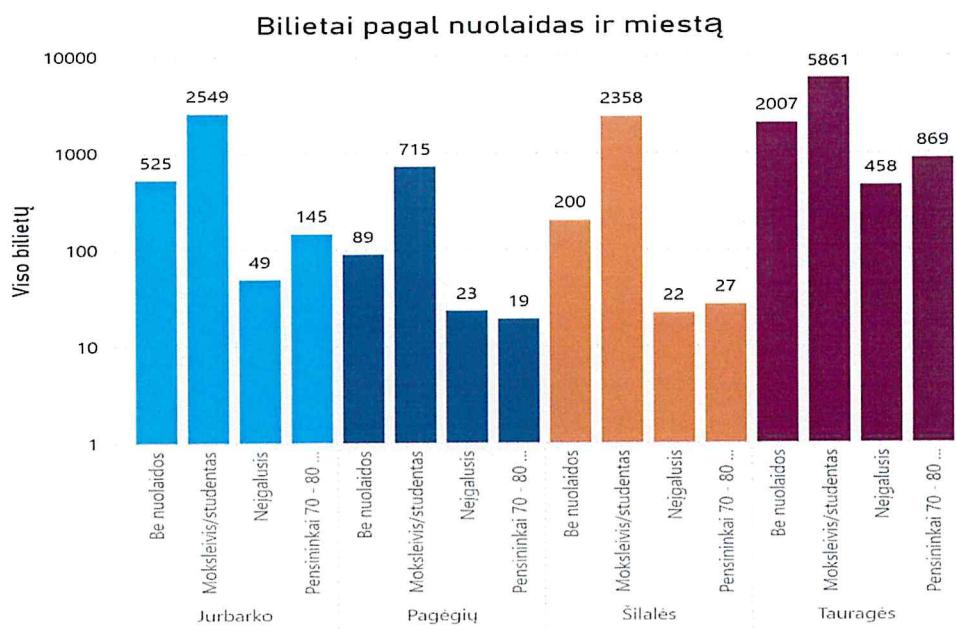
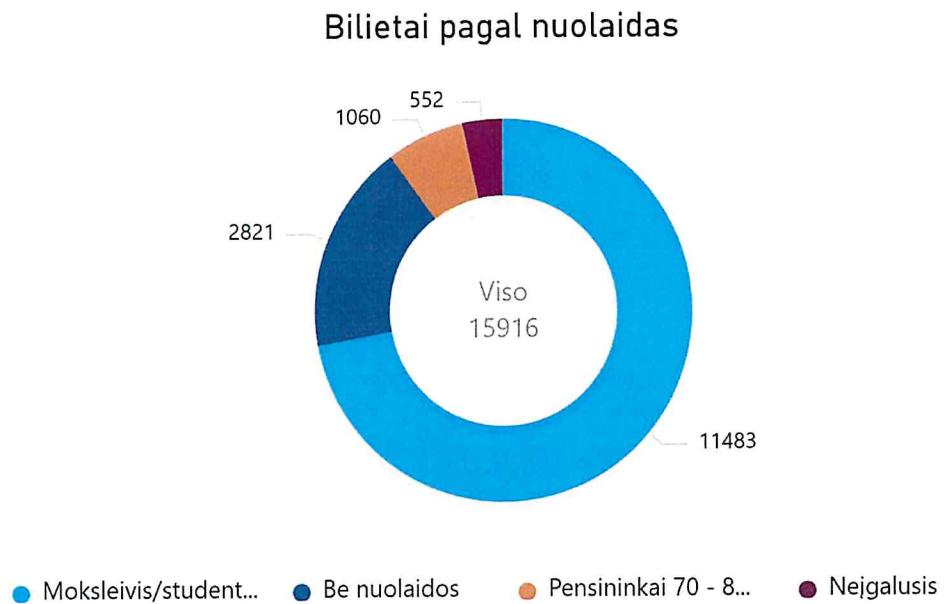
Elektroniniai bilietai pradėti platinti 2023 m. rugsėjo 11 d. Iš viso iki metų pabaigos parduota 15.916 vnt. bilietų. Didžioji dalis (9.195 vnt.) pardavimų sudarė Tauragės r. savivaldybės gyventojams. Visa bilietų pardavimų struktūra pagal savivaldybes pavaizduota diagramoje.

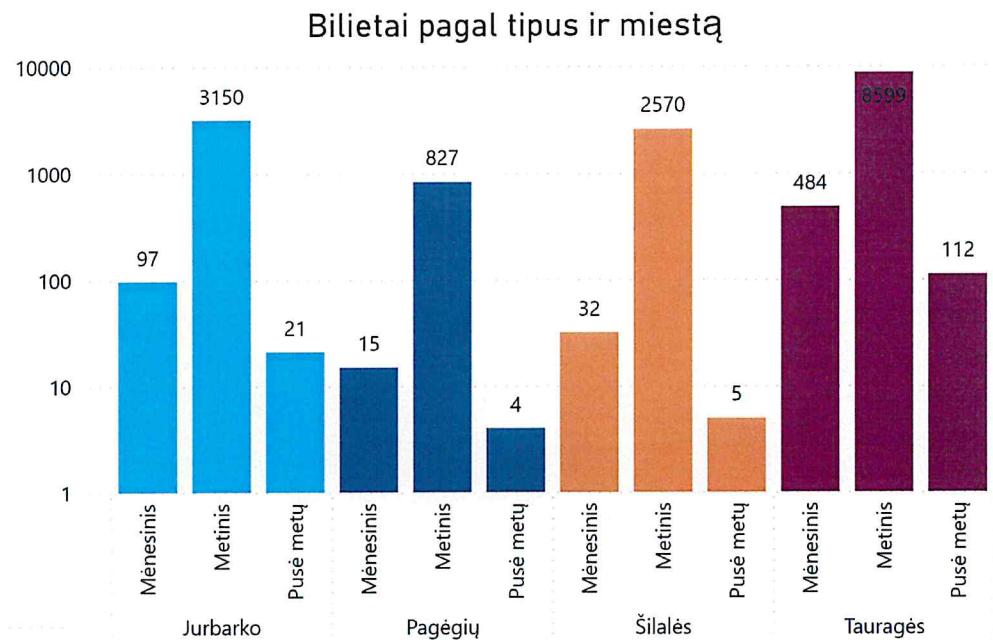
Bilietų pardavimo tendencijos rugsėjo – gruodžio mėnesiais pavaizduotos žemiau pateiktame paveiksle. Iš kurio matyti, kad rugsėjo mėnesį startavę pardavimai ir komunikacijos priemonės buvo labai veiksmingos. Pirmajį mėnesį išplatinti didžiausiai kiekiai. Vėliau pardavimai palaipsniui mažėjo. Išimtis – Tauragė, spalio mėnesį parduota daugiau nei rugsėjį.

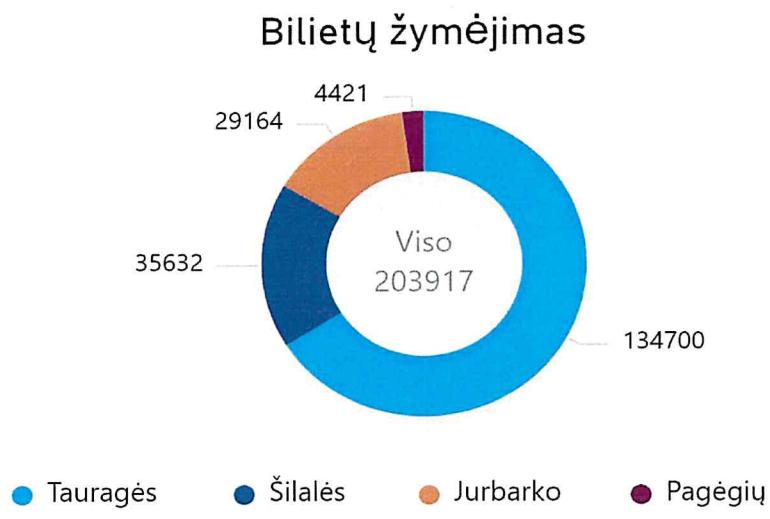
Pagal kainą, bilietai yra skirtomi į 4 kategorijas: be nuolaidos (pilna kaina), moksleivis / studentas, pensinio amžiaus (virš 70 m.), neįgalusis. Bilietu pardavimų pasiskirstymas pagal nuolaidas ir kiek kokių parduodama atskirose savivaldybėse matoma žemiau pateikiamuose paveiksluose.

Viešojo transport sistemos bilietai skirstomi į tipus pagal trukmę: metiniai (kaina 12 Eur.), pusės metų trukmės (kaina 8 Eur.) ir mėnesinis (2 Eur.). Regiono gyventojai prioritetą teikia metiniams bilietais. Mažiausiai populiarūs – pusės metų trukmės.

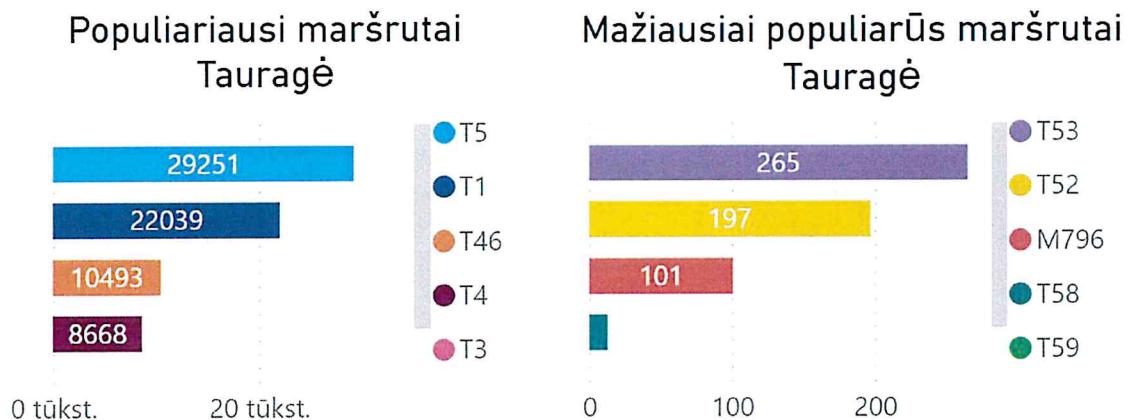

Bilietu žymėjimo diagrama rodo bilietu aktyvumą.

3.3. Viešojo transporto maršrutų stebėsena

Įdiegta transporto maršrutų stebėjimo sistema leidžia identifikuoti populiarusius ir mažiausiai populiarus maršrutus atskirose savivaldybėse.

Populiariausi maršrutai Tauragėje:

T5 - Žalgirių mikrorajonas - Centras - Tarailiai - Butkeliai - Taurai

T1 - Žalgirių mikrorajonas - Jovarai

T46 - Žalgirių mikrorajonas - Joniškės sodai - Juodpetrių sodai

T4 - Žalgirių mikrorajonas - "Šaltinio" progimnazijos st. - Turgus - Beržė - Centras - Oko miško st. - Žalgirių mikrorajonas

T3 - Žalgirių mikrorajonas - Oko miško st. - Centras - Beržė - Turgus - "Šaltinio" progimnazijos st. - Žalgirių mikrorajonas

Mažiausio populiarumo maršrutai Tauragėje

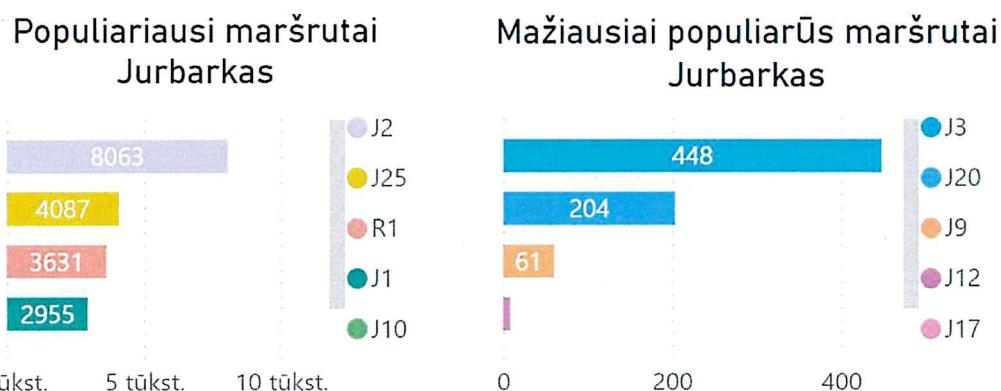
T53 - Gaurė - Eičiai - Tauragė

T52 - Gaurė-Eičiai-Baltrušaičiai-Gaurė

M796 – Tauragė – Šilalė – Laukuva - Klaipėda

T58 - Skaudvilė - Žvirzdė

T59 - Skaudvilė - Sodalė

J2 - Ligoninė - Savivaldybė - Mokykla - Lauko g. - Centras - Ligoninė

J25 - Jurbarkas - Smalininkai

R1 - Autobusų parkas - Jurbarkas - Smalininkai - Tauragė

J1 - Jurbarkas - Vadžgirys - Stakiai

J10 - Jurbarkas - Butkaičiai - Eržvilkas - Rutkiškiai - Žukaičiai

J3 - Turgus - Paštas - Lauko g. - Centras - Turgus

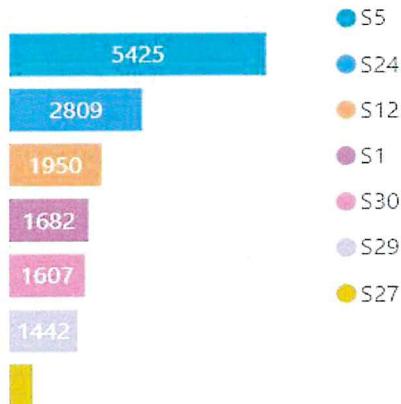
J20 - Jurbarkas - Greičiai

J9 - Seredžius - Ariogala

J12

J17

Populiariausi maršrutai Šilalė

0 tūkst.

5 tūkst.

Mažiausiai populiarūs maršrutai Šilalė

S5 - Bijotai - Upyna - Vytogala - Šilalė

S24 - Padievytis - Laukuva

S12 - Didkiemis - Laumenai - Šilalė

S1 - Šilalė - Bijotai - Kaltinėnai - Šilalė

S30 - Žadeikiai - Kvėdarna

S25 - Padievytis - Laukuva - Juodainiai

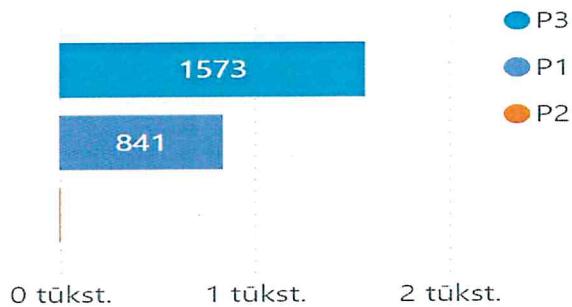
S21 - Laukuva - Gulbės - Stoniai

S33 - Pajūralis - Lemba

SE1 - Šilalė - Upyna - Kryžkalnis

SE2 - Šilalė - Laukuva - Požerė - Kaltinėnai

Maršrutai Pagėgiai

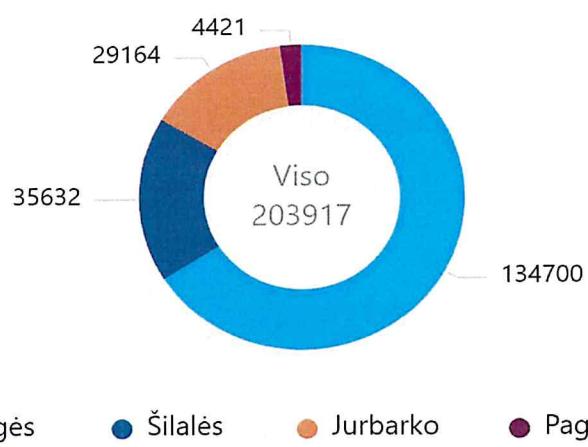

P3 - Pieteraičiai - Natkiškiai - Pagėgiai - Panemunė - Pagėgiai - Tauragė

P1 - Kentriai - Pagėgiai

P2 - Pagėgiai - Plaškiai - Užkarda

Bilietų žymėjimas

3.4. ● Tauragės ● Šilalės ● Jurbarko ● Pagėgių

2023 m. įstaiga aktyviai skleidė informaciją socialiniuose tinkluose, internete, regioninėje spaudoje, Tauragės ir Lietuvos televizijoje, radijuje. Detaliau pateikiama informacija apie įgyvendintas viešinimo priemones:

1. Naujienos socialinio tinklo Facebook puslapyje transporto tema – 74 paskelbimai. Bendra suma išleista reklamai Facebook platformoje 2023 m. - 323,03 Eur.
2. Naujienos įstaigos interneto svetainėje – 26.
3. Sukurta nauja socialinio tinklo „Instagram“ paskyra – zaliasis_regionas.
4. Reklama spaudoje ir internetinėse svetainėse:
 - 4.1. Pranešimų spaudai skelbimas rugsejo mėn. (savivaldybių lėšomis) Tauragės regiono laikraščiuose.
 - 4.2. Reklama interneto svetainėse (2023-09-12 - 2023-10-12): „Tauragės žinios“ (169,40 Eur), „Tauragės kurjeris“ (157,30 Eur) „Mūsų laikas“ (314,60 Eur) „Šviesa“ (121,00 Eur), „Šilalės artojas“ (80 Eur). Reklamjuosčių maketu kūrimas 42 Eur. Išleista lėšų – 884,3 Eur.
 - 4.3. Nemokami reklaminiai straipsniai spaudoje – 12 vnt.
5. Viešinimo iniciatyvos:
 - 5.1. Tarptautinę muzikos dieną 2023 m. gegužės 20 d. skatinome keliauti Tauragės viešojo transporto T-5, T-1 maršrutais. (muzikavo ir dainavo kviestiniai atlikėjai).

- 5.2. TAVA karjeros savaitę 2023 m. spalio 23 – 27 d., Tauragės mokiniams pristatinėjome el. bilietą ir VŠĮ „Žaliasis regionas“. Viso su įstaigos veikla susipažino 18 klasių mokinį.
- 5.3. Tarptautinę suaugusių švietimo savaitę 2023 m. lapkričio 24 d. 15 val. vedėme seminarą „Elektroninio bilieto Tauragės regione naudojimas“.
- 5.4. Kalėdinė iniciatyva 2023 m. gruodžio 22 d. Tauragėje, T-5 maršrute.
- 5.5. Elektroninio bilieto ir mobilios maršrutų planavimo programėlės pristatymas Tauragės trečio amžiaus universiteto dalyviams.
6. Parengtas informacinis video kaip naudotis Žaliaja kortele. Klipas išplatintas visoms regiono bendrojo lavinimo mokykloms.
7. Pranešimas ir kvietimas jungtis bei įtraukti įmonių darbuotojus naudotis elektroniniu bilietu TAVA organizacijos susirinkime organizacijos nariams. Išsiųsta demonstracinė versija visiems asociacijos nariams.
8. Pateikta paraiška Žaliojo susisiekimo nominacijai susisiekimo ministerijai.
9. Įsteigta apie 80 elektroninio bilieto pardavimo taškų seniūnijų bibliotekose.
10. Sukurtas maketas ir tekstas el. bilieto atmintinėms, bendra spausdinimo kaina 1230 Eur. (Iš viso 20 000 vnt.).

11. Lipdukai autobusams:

- Mobiliosios aplikacijos „Skenuok ir važiuok“ QR kodai, 120 vnt., lėšos – 86,40 Eur.
- „Skenuok ir važiuok“ QR kodų lipdukai autobusams – 186 vnt., lėšos – 55,80 Eur.

12. Viešinimas Tauragės radijuje:

- Reklaminis įrašas 2023 m. rugsėjo 16 – 17 d., 23 – 24 d., 30 – 31 d., spalio 6 – 7 d. (kaina 350 Eur).
- Interviu 2023 m. kovo 21 d.
- Interviu 2023 m. rugpjūčio 21 d.

13. Sukurtas vaizdo įrašas, kuriame pristatomas Tauragės regiono el. bilietas. Filmavimo ir montavimo paslaugos kaina – 550 Eur.

14. Viešinimas televizijoje:

- 2023 m. spalio 5 d. viešinama TVK internetinėje svetainėje ir televizijoje – reklamos kaina 200 Eur.
- 2023 m. liepos 26 d. viešinama Panoramoje.
- 2023 m. spalio 19 d. viešinama LRT televizijoje

15. Reklaminiai plakatai Tauragės ir Jurbarko autobusų stotelėse – 11 vnt. (198,00 Eur).

16. Reklaminiai plakatai autobusų stotyse, seniūnijose (70 vnt. 49,29 Eur).
17. Vaizdinės medžiagos viešinimas Jurbarko r. sav. stotyje ir Tauragės r. sav. LED ekrane.

18. Įstaiga organizavo „Funkcinės zonas: ateities galimybės ir iššūkiai Tauragė+ bandomoji iniciatyva: patirtis ir pamokos sau bei kitiems.

Renginyje skirtas viešinti Funkcinės zonas rezultatus, padėkoti komandoms dirbusioms šiame finansavimo laikotarpyje programoje. Renginyje dalyvavo 98 dalyviai iš visos Lietuvos savivaldybių bei Tauragės regiono funkcinės zonas savivaldybių komandos.

3.5. Projektinė veikla viešojo transporto srityje

Mobilumo mieste veiksmų planai. Įstaiga, siekdama gerinti viešojo transporto paslaugų kokybę ir prieinamumą Tauragės regione, priėmusi Latvijos Liepojos miesto savivaldybės kvietimą, dalyvavo konkurse ir kartu pateikė projekto „Plans for Urban Mobility Actions“ paraišką pagal Interreg URBACT IV programos kvietimą. Pagrindinis projekto pareiškėjas – Liepojos miesto savivaldybė. Kiti projekto partneriai: Pietų Kuršo savivaldybė (Latvija), Larisos miesto savivaldybė (Graikija), Zagrebo universitetas (Kroatija), Gdansko miesto savivaldybė (Lenkija), Čento savivaldybė (Italija), Viladecans savivaldybė (Ispanija), Nova Gorica savivaldybė (Slovēnija).

Projekto tikslas – parengti / išanalizuoti skirtingo dydžio ir situacijos miestų mobilumo planus, kurie padėtų iki 2030 m. sumažinti ŠESD emisijas bent 55 proc. Be to, šie planai taip pat prisidėtų prie skaitmeninio perėjimo ir lygių galimybių užtikrinimo.

Projekto metu partneriai mokosi vieni iš kitų ir dalinasi patirtimi miestų mobilumo srityje, su ekspertų pagalba siekia parengti savo miestams / regionams pritaikytas mobilumo strategijas bei rekomendacijų paketą kitiems Europos miestams, planuojantiems siekti darnaus mobilumo tikslų. Įstaiga projekto metu siekia parengti Tauragės regiono darnaus mobilumo strategiją, kuri taps pagrindu tolimesnei viešojo transporto paslaugų plėtrai, detalizuos priemones ir veiksmus, susijusius su darnaus mobilumo principų įgyvendinimu regiono transporto infrastruktūroje, gyventojų skatinimu pereiti prie mažiau taršių transporto priemonių. Strategijos rengime bus kviečiami dalyvauti savivaldybių administracijų, autobusų parkų, vienos bendruomenių, verslo ir kitų suinteresuotujų šalių atstovai.

2023 m. birželio pradžioje buvo gautas patvirtinimas, jog projektui skirtas finansavimas. Bendras projekto biudžetas – 850.000 Eur. Įstaigos dalis projekto biudžete – 81.250,00 Eur. Paramos intensyvumas – 80 proc. (65.000 Eur.), nuosava dalis – 20 proc. (16.250 Eur). Projekto veiklų įgyvendinimas iki 2025 m. gruodžio 31 d.

Įgyvendinant šį projektą, Įstaigos atstovai (direktorė G. Mačiulaitienė ir transporto specialistas D. Večerskas) 2023 m. rugpjūčio 28-30 d. dalyvavo URBACT University 2023 renginyje, kuris vyko Malmės mieste Švedijoje. Šio renginio metu buvo detaliau pristatomi URBACT programos principai, projektų įgyvendinimo reikalavimai, vyko pirmasis gyvas susitikimas su projekto partneriais.

Taip pat 2023 m. spalio 18-19 d. Liepojos mieste ir Pietų Kuršo savivaldybėje Latvijoje įvyko pirmasis tarptautinis projekto partnerių susitikimas. Susitikime dalyvavo transporto specialistas D. Večerskas. Susitikimo metu buvo aptariama projekto įgyvendinimo eiga, pagrindinės užduotys, vyko susipažinimas su Liepojos miesto patirtimi mobilumo srityje.

2023 m. spalio 20 d. Tauragėje įvyko projekto vadovaujančiosios ekspertės Karolinos Orcholskos pažintinis vizitas. Šio vizito metu buvo detaliau pristatyta viešojo transporto situacija Tauragės regione, planuojami ir įgyvendinami projektais.

Viešojo transporto skaitmenizavimas. Istaiga 2023 m. liepos mėn. pagal Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos patvirtintą Planuojamų kurti skaitmeninių sprendimų, leidžiančių saugiai ir patogiai gauti paslaugas, vertinimo metodiką kartu su Tauragės rajono savivaldybės administracija parengė ir pateikė projekto „Viešojo transporto prieinamumo, patrauklumo ir saugumo didinimas Tauragės regione diegiant duomenų skaitmeninimo sprendimus“ įgyvendinimo planą.

Pagrindinis projekto tikslas – diegiant naujus technologinius sprendinius didinti viešojo transporto paslaugų prieinamumą, patrauklumą ir saugumą Tauragės regione. Pagrindinė projektu siekiama spręsti problema – nepatogi, neinformatyvi ir visoms visuomenės asmenų grupėms nepritaikyta viešojo transporto paslauga.

Įgyvendinant šį projektą bus įdiegtos šios skaitmeninimo priemonės:

- 1) Įdiegta „Realaus laiko“ programa, kuri sudarys sąlygas keleiviams matyti jiems aktualaus viešojo transporto atvykimo laiką realiu laiku.
- 2) Transporto priemonėse įdiegtos švieslenčių ir garsinių pranešimų sistemos, kurios užtikrins keleivių informuotumą ir patogumą keliaujant, taip pat atlieps socialiai pažeidžiamų visuomenės asmenų grupių poreikius.
- 3) Įdiegta SMS informavimo sistema, kuri informuos apie esminius maršrutų pokyčius. Ypatingai svarbu nutolusiose vietovėse informuoti keleivius apie transporto judėjimo sutrikimus, jei dėl oro sąlygų ar techninių gedimų transportas negalėtų pasiekti jų vietovės.
- 4) Įdiegta viešojo transporto vaizdo stebėjimo sistema, kuri užtikrins vairuotojų ir keleivių saugumą, padės greičiau spręsti kylančias konfliktines situacijas, įvertinti teikiamų paslaugų kokybę.

Projekto įgyvendinimui skirtos lėšos – 612.300,86 Eur. 2023 m. lapkričio 13 d. pasirašyta projekto finansavimo sutartis. Projekto veiklų įgyvendinimo terminas – 2024 m. gruodžio 31 d.

4. TURIZMO VEIKLŲ RAJONE IR REGIONE KOORDINAVIMAS

Tauragė – Lietuvos Kultūros sostinė 2023! Tokiu šūkiu visų metų laikotarpiu gyveno Tauragė ir jos žmonės. Rekordiškas renginių skaičius, daugybė iniciatyvų ir visus metus verdantis kultūrinis gyvenimas, kvietė ne tik lietuvius, bet ir užsienio svečius aplankytį Tauragę, ir šiai dienai turime didžiausią, per Tauragės turizmo istoriją, apsilankiusių mieste svečių skaičių. 2023-ių metų turizmo informacijos centro ataskaita paruošta pagal vykusias centro veiklas. Ataskaitiniai metais

savo veiklą Tauragės turizmo informacijos centras (toliau – TIC) vykdė remdamasis Įstaigos sudarytu metiniu veiklų planu bei Tauragės turizmo strategijoje nurodytais tikslais. Veiksmų planas metų eigoje buvo koreguojamas, pagal poreikį ir turizmo situacijos aplinkybes, vis pridedamos naujos veiklos ar projektai, kas ketvirtį rengiami įstaigos visuotiniai susitikimai, kuriuose buvo teikiamos ataskaitos bei priimami sprendimai.

4.1. Atvykstamojo turizmo skatinimas

2023-iais, kultūros sostinės metais, Tauragėje apsilankė rekordiškas skaičius turistų ir miesto svečių. Turizmo informacijos centre, lyginant su 2022 metais, apsilankiusiųjų skaičius šoktelėjo 10 kartų. 10730 – tai bendras turistų skaičius, kultūros metais kontaktavęs su turizmo informacijos centru. Šį skaičių sudaro:

- Turistų grupės iki 45 žmonių – 3015
- Turistų grupės iki 30 žmonių – 5100
- Edukacijos „Vėjo spalva – žalia“ dalyvių iš kitų miestų skaičius – 642
- Pavieniai skambučiai su užklausom – 215
- Turistai, fiziškai apsilankę turizmo informacijos centre, kurie domėjosi renginiais, lankytinomis vietomis, suvenyrais ir bendra informacija – 1738.
- Pavieniai piligrimai - 20

Lietuvių turistų sulaukta iš Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių, Jurbarko, Pagėgių, Šilalės, Pakruojo, Prienų, Šilutės, Marijampolės, Šakių, Visagino, Vievio, Kybartų, Anykščių, o užsienio turistų sulaukta iš Latvijos, Vokietijos, Baltarusijos, Rusijos, Ukrainos, Uzbekistano, JAV, Anglijos, Danijos, Ispanijos Portugalijos, Estijos ir kt. šalių ir regionų.

4.2. Nauji turizmo produktai

Edukacija „Vėjo spalva – žalia“. Turizmo centras bendradarbiaujant kartu su „Ignitis Renewables“ sukūrė naują ir vienintelę edukaciją Lietuvoje apie atsinaujinančią vėjo energetiką bei hibridinį energetikos parką, kurio statybų darbai Kreivėnuose, Tauragės rajone, dar pačiame įkarštyje. Šios edukacijos tikslas švesti visuomenę, skatinti naudotis darniais energijos šaltiniais, sudominti jaunuolius ir agituoti studijuoti energetikos srityje, nes šiai dienai specialistų energetikos srityje itin trūksta. Edukacijos patalpos įrengtos Lauksargių seniūnijos patalpose, nupirkta visa reikiama infrastruktūra, paruošti 6 edukatoriai, pravesti mokymai bei dalyvauta mokomojoje ekskursijoje Jurbarke, kurią vedė „Ignitis Renewables“ specialistai. Edukacijos pritaikytos tiek patiemams mažiausieiams, tiek energetikos žinovams.

Edukacijos pradėtos vesti simbolišką, energetikų dieną 2023 m. balandžio 17 d. Per atidarymo renginį dalyvavo „Ignitis Renewables“ atstovai, Tauragės r. savivaldybės atstovai, Tauragės kabelinė televizija, Lauksargių bendruomenės nariai ir daugelis kitų interesantų. Per pusę sezono metų pravestos 88 edukacijos. Didžiausias susidomėjimas 7-8-ų klasių mokinį ne tik iš Tauragės bet ir iš kitų miestų. Gauta projekto parama – 30.000 Eur. Taip pat pateikta ir papildoma paraiška finansavimui gauti. Suplanuoti edukacijos ir infrastruktūros atnaujinimai, interaktyvus žemėlapis ir kita. Patvirtintos ir gautos paramos dydis - 56.534,8 Eur.

„Camino Lituano“ piligriminis kelias Tauragėje. Turizmo centras dar 2022 m. pradėjo bendradarbiavimą su piligriminio kelio „Camino Lituano“ iniciatyvine grupe ir reguliariai rengia bendrus žygius. 2023 m. balandžio 29 d. kartu su visa Lietuva, Tauragė žygiavo „Lietuva eina Camino Lituano“ keliu. Žygyje dalyvavo 23 dalyviai, iš kurių 9 žygiavo su piligrimų pasu. Žygio atstumas – 25 km, nuo Pagramančio bažnyčios iki Tauragės Jūros parko, kur su karšta vakariene

žygeivių laukė Dapkiškių bendruoménė. „Lietuva eina Camino Lituano“ projektas yra tēstinis ir bus rengiamas kiekvienų metų pavasarį, subariant vis didesnę žygeivių bendruomenę.

Vétrungių kelias. Antrus metus iš eilės dalyvavimas „Vétrungių kelio žaidime“. Vétrungių kelias - tai žaidimas – kelionė norintiems ne tik įdomiai praleisti laiką, bet ir pažinti Mažają Lietuvą. Tauragės Mažosios Lietuvos „perlas“ yra Lauksargiai, todėl Tauragė yra tapusi viena iš 7 žaidimo partnerių. TIC gavo būtent Tauragei pagamintus prizus - magnetukus ir žaidimų dėžutę su kodiniu užraktu, kuri turėjo būti prieinama, bet kuriuo paros metu, todėl prizų dėžutę nuspręsta pastatyti prie TIC įėjimo, lauke. Žaidimo nuoroda ir partneriai: Vétrungių kelias (vetrungiukelias.lt)

Top vasaros kryptis – Tauragė. Nacionalinė turizmo skatinimo agentūra „Keliauk Lietuvoje“ kartu su Tauragės TIC pristatė savaitgalio maršrutą su stotelėmis Tauragėje ir rekomenduojamomis maitinimo bei apgyvendinimo vietomis. Patirk vasaros nuotykį Tauragėje! Maršrutas skirtas tiek šeimoms su vaikais, tiek pavieniams turistams, o savaitgalio dienos yra suplanuotos nuo ryto iki vakaro – visai dienai. Aprašymo nuoroda viešojoje erdvėje: Savaitgalio maršrutas: keliautojų perlai, kuriuos būtina pamatyti ir patirti Tauragėje | Keliauk Lietuvoje (lithuania.travel)

„Kraštiečių lūpomis prabilusi Tauragės istorija” - tai turizmo centro sumanymas pakviesči krašto gyventojus ir turistus keliauti viešuoju transportu ir kartu geriau pažinti Tauragės miesto istoriją. Todėl keliaudami nemokamu viešuoju transportu T-5 maršrute Tauragėje vietiniai gyventojai ir atvykę svečiai (penktadieniais ir šeštadieniais) turėjo galimybę pažinti pagrindinius Tauragės turinius, istorinius objektus. Projektas skatina kultūrinių objektų prieinamumą visoms žmonių grupėms ir kvietė įsitrukinti tauragiškius ir miesto svečius atrasti Tauragės krašto istorijos objektus. Svarbu ir tai, kad visas veiklas įgyvendinant buvo bendradarbiaujama su Tauragės krašto žmonėmis, o miesto istorija atgijo Tauragės garbės piliečio – Eugenijaus Šalčio lūpomis, kuris kai kuriuose audio įrašuose prabilo žemaitiškai – *dūnininkų* tarme.

Svarbu paminėti ir tai, jog prie 17 istorinių objektų nuskenavus pritvirtintus QR kodus, turistai bus nukreipiami į audioknygą, ir įtraukiantys pasakojimai pasieks vietinių ir atvykstančių turistų ausis. Skaitmeninėje erdvėje ne tik išgirsite informaciją, bet ir pamatysite stilizuotas Tauragės objektų iliustracijas ir nuotraukas. Audio knygos nuoroda: Kraštiečių lūpomis prabilusi Tauragės istorija (taurageinfo.lt)

Projekto veiklos:

- scenarijaus sukūrimas;
- teksto įgarsinimas ir įrašymas;
- fotografijų parengimas;
- objektų iliustracijų el. knygai parengimas;
- laminuotų kortelių su QR kodais gamyba;
- programavimo darbai – elektroninė audio knyga;
- viešinimas vietinėje ir respublikinėje spaudoje.

Projektą finansavo Lietuvos kultūros taryba (70 %) ir Tauragės rajono savivaldybės administracija (30 %). Bendra projekto biudžeto suma – 8.450 Eur.

Pirčių maršrutas žiemos sezonu. Šaltuoju metų sezonu daugėjant užklausų dėl pirčių ir vandens pramogų Tauragėje, nuspręsta į vieną vietą surinkti visas žinomas pirties paslaugas teikiančias įstaigas bei turizmo sodybas ir jas paviešinti, taip sudarant naudą tiek paslaugų teikėjams, tiek pirties pramogų norintiems žmonėms. Pirčių sąrašas:

1. Tauragės baseinas Tauragės baseinas www.tauragesbaseinas.lt
2. Liberty Beach <https://www.libertybeach.lt/pirtis/>
3. Wood Spa Balance www.woodspabalance.lt
4. Dykros Etno Resort <https://www.facebook.com/dykros.etno.resort>

5. Sodybos – pirties nuoma Ližiuose
<https://www.facebook.com/profile.php?id=61553215133575>
6. Juodpetrių pirtis Pirties ir sodybos nuoma – Jūsų šventėms ir poilsui Tauragės rajone
www.juodpetriusodyba.lt
7. V. Bamšo sodyba <https://www.facebook.com/bamsosodyba>
8. „Jaukus poilsis“ <https://www.facebook.com/JaukusPoilsis>
9. Balskų pirtis <https://www.facebook.com/profile.php?id=100088020879341>
10. Jankauskų sodybos ir pirties nuoma Poilsis ir pramogos | Jankauskų sodyba
www.jankauskusodyba.lt
11. Sodybos ir pirties nuoma <https://www.facebook.com/profile.php?id=100065454341304>

4.3. Naujos iniciatyvos 2023 m.

Idėja Tauragei 2023 - „Žaisk diskgolfą bet kokių orų“. Vasario mėnesį Tauragės TIC pateikė idėją dalyvaujamojo biudžeto projekte – Idėja Tauragei. Tikslas - prisidėti prie poilsio ir rekreacijos infrastruktūros gerinimo Tauragėje. Kadangi 2023 m. - Tauragės saviraiškos metai Lietuvoje, nuspresta pasiūlyti naują lauko žaidimą – diskgolfą, kuris būtų įrengtas Kartų parke. Tokiu būdu didinant lauko žaidimų pasiūlą. TIC dažnai ne tik šiltuoju metų sezonu, bet ir šaltuoju sulaukia nemažai užklausų, ką būtų galima nuveikti, ar kur pasportuoti lauke. Atsižvelgiant į šias užklausas įstaiga nusprendė pasiūlyti dar niekada Tauragėje negyvavusį žaidimą – diskgolfą, kuris ne tik skatina judėti ir sportuoti, bet ir suteikia teigiamų emocijų, nes galima žaisti tiek pavieniais, tiek ir su draugų kompanija.

Siekiant mažinti sezoniškumą, Tauragės TIC du kartus metuose (šiltuoju ir šaltuoju sezonu) organizuotų vietinės reikšmės varžybas, kuriose galėtų dalyvauti 3-5 žmonių grupės, nepaisant amžiaus grupės. Tai taptų kasmetinės vasaros/žiemos diskgolfo varžybos, tarp kurių visi norintys galėtų, bet kuriuo metu treniruotis įrengtoje diskgolfo aikšteliuje. Projekto sąmata – 11.098 Eur.

Maitinimo ir apgyvendinimo QR kodai. Siekiant palengvinti paiešką apie apgyvendinimą ir maitinimą Tauragėje, nuspresta pagaminti QR kodus, kurie buvo užklijuoti ant 10-ties turistinės informacijos stendų Tauragės rajone ir mieste. Telefonu nuskenavus QR kodus, nukreipiant į turizmo centro internetinę svetainę, kurioje galima rasti visas apgyvendinimo ir maitinimo įstaigas vienoje vietoje.

„Ve, kuokia iduomi Karšuvuos krašta istuorija“. Pastebėjus, jog Tauragėje itin maža gidių pasiūla, Tauragės TIC nusprendė paskelbti paiešką 3 žmonių, kurie ateityje norėtų ir galėtų vesti ekskursijas Tauragėje. Gidių mokymus finansavo Tauragės rajono savivaldybė. Mokymus organizavo gidių mokykla „Mūsų odisėja“, su kuria įstaiga pasirašė bendradarbiavimo sutartį. 2023 m. birželio 28 d. Tauragėje surengta baigiamoji trijų gidių teatralizuota ekskursija. Ekskursija vyko tarmiška tauragiškių kalba. Sulaukta svečių iš Kauno, kurie apie Tauragę atsiliepė itin teigiamai. Svečius sutiko „kultūros muitininkai“ ir čia pat, prie muitinę saugančio tauro buvo patikrinti, atimti nelegalūs daiktai – knygos, vaisiai... Turistams pristatyti objektai: Tauragės pilis, barzdugas, kaukolė, V. Putvinskio paminklas, buvę Šaulių rūmai, pašto pastatų kompleksas, Konvencijos paminklas, cerkvė, geležinkelio stotis, Švč. Trejybės bažnyčia, M. Mažvydo bažnyčia, Vydūno ekslibris, Sékmės deivė. Tauragiškiai sėkmingai apgynė savo baigiamajį darbą ir sėkmingai veda ekskursijas Tauragėje.

Atrask tai, kas sava - gegužės 23 d. startavo vietiniams turizmui skatinti skirtinga kampanija, kviečianti sugrįžti ten, kur buvo gera – į malonią nostalgiją keliančias vietas, o taip pat atrasti naujas patirtis bei kurti naujus prisiminimus. Tam tikslui specialiai sukurta internetinė svetainė www.keliauklietuvoje.lt, kurioje patogiai galima ieškoti, ką aplankytи bei patirti Lietuvoje ir visus įdomius objektus susidėti į „norų sąrašą“ bei parsisiųsti į savo elektroninio pašto dėžutę. Iniciatyva tėsėsi visą vasarą, o nuo birželio 5 d. keliautojai buvo kviečiami dalyvauti #walk15 žingsnių iššūkyje „Atrask tai, kas sava“ ir atrasti Lietuvos etnografinių regionų centrus bei Lietuvos kultūros sostinę –

Tauragę, kur žygeiviu laukė paruošti maršrutai. Įveiktus žingsnius dalyviai galėjo iškeisti į prizus TIC, o aktyviausi ir visus maršrutus įveikę žygeiviai galėjo pretenduoti į pagrindinius prizus.

Gatvės muzikos diena. Kasmet Gatvės muzikos diena Lietuvoje yra švenčiama gegužės 20-ą dieną. Kultūros sostinės metais turizmo centras nusprendė prisijungti prie šios iniciatyvos ir pakviesi muzikuoti bei padainuoti mobiliai – elektrobuse virtusiamu muzikantų scena, T-1 ir T-5 maršrutuose. Tauragės miesto žmones džiugino gyva kanklių muzika, bei skambus tauragiškės Perlos Skalauskaitės balsas. Tv3.lt straipsnio nuoroda: Tai, ką autobuse padarė tauragiškė, sužavėjo tūkstančius: pamatykite patys | tv3.lt

Judumo savaitė. Antrus metus iš eilės TIC dalyvauja žaliojoje iniciatyvoje – Judumo savaitė. Rugsėjo 16-22 d. laikotarpis tituluojamas Europos Judumo savaitė. Šia proga TIC kartu su Tauragės EUROPE DIRECT centro kvietė treniruoti ne tik kojas, bet ir patikrinti Tauragės istorijos žinias. Organizuotas žaidimas „Atrask Tauragės miesto objektus“ naudojantis programėle „Action bound“. Orientacinėje žaidynėje dalyvavo 11 komandų, kurias sudarė 91 dalyvis.

Turizmo diena. Rugsėjo 27 d. kasmet minima kaip tarptautinė turizmo diena. Šią dieną centras nusprendė sutelkti viso regiono (Tauragės, Pagėgių, Šilalės, Jurbarko) paslaugų teikėjus ir susitikti Bijotuose, Baublių muziejuje. Prie kavos puodelio buvo aptarti praėjusio sezono turizmo rezultatai, ateities perspektyvos ir bendri regiono planai, nauja paslaugų ir pramogų pasiūla.

Suaugusių mokymosi savaitė. 2023 m. lapkričio 20 – 24 d. Lietuvos suaugusiųjų švietimo asociacija 24-ąjį kartą kvietė švietimo, kultūros ir meno, verslo įstaigas, institucijas, organizacijas ir visus suaugusiuosius mėgautis gyvenimu ir mokymusi. Šiais metais vėl buvo rengiama suaugusiųjų mokymosi savaitė, kuri kvietė visos Lietuvos žmones švęsti mokymosi džiaugsmą. Mokymosi savaitės tema – „Mokymosi tinklai“. Tauragės TIC šioje savaitėje, kaip dalyvis dalyvavo kartu su 43 kitais Lietuvos miestais ir rajonais. Sulaukta 12 dalyvių, kuriems buvo pristatyta turizmo veikla, darbo pobūdis ir specifika, taip pat pristatyta naujai įdiegt elektroninio bilieto sistema.

Kalėdinis elektrobusas T-5 maršrute. Šventiška iniciatyva – papuošti vieną elektrinį autobusą kalėdinėmis lemputėmis ir pakviesi Tauragės chorą GLORIA, dainuoti kalėdines dainas maršrute. Bendradarbiaujant su Tauragės autobusų parku bei Tauragės r. savivaldybe buvo įgyvendintas sumanymas šventiškai pasipuošusiu ir dainuojančiu T-5 maršruto (nuo Žalgirių mikrorajono stotelės iki Taurų dvaro stotelės ir atgal) nudžiuginti į darbą vykstančius tauragiškius bei dovanoti šventišką nuotaiką.

4.4. Renginiai

Adventur paroda. Kultūros sostinės metais, Tauragė Adventur parodai buvo pasiruošusi itin stipriai – turėjo netgi du stendus: Žaliojo regiono ir Tauragės – Lietuvos kultūros sostinės. TIC, reprezentuojantis Tauragės kraštą, kaip ir kasmet dalyvavo jungtiniame stende su Jurbarko, Šilalės ir Pagėgių savivaldybėmis. Stendo konцепcija – miškas ir gamta. Tris dienas vykusioje parodoje, Tauragės turizmo išteklius pristatė centro vadybininkė ir Pagramančio regioninio parko, lankytojų centro administratorė. Parodos atidarymą vainikavo Tauragės menininkai, su įspūdinga šokių programa, o Lietuvos turizmo salėje, mūsų stende lankėsi labai garbūs svečiai – Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų viceministras Vincas Jurgutis su oficialia delegacija. Tauragės rajono meras, Dovydas Kaminskas dalyvavo tvarios Lietuvos diskusijoje apie darnų keliavimą, o tauragiškis, Dakaro žvaigždė – Rokas Baciūška su stendo svečiais pasidalijo įspūdžiais iš ralio.

Knygų mugė. 2023 m. vasario 23-26 d. TIC dalyvavo knygų mugėje vykusioje Vilniuje, Litexpo parodų rūmuose ir pristatė savo krašto knygas reprezentuojančias Tauragę, istorines knygas, žinynus, naujus turistinius leidinius.

Atostogos Lietuvoje – pirmą kartą organizuota ir didžiausia vietinio turizmo paroda, pristatanti Lietuvą ir tai, ką galima atrasti geriausia ne iš lankstinukų, o gyvai bendraujant su verslu, bendruomenėmis ir kitais Lietuvos regiono turizmo paslaugų tiekėjais, čia gyvenančiais ir Lietuvą kuriančiais žmonėmis. TIC šioje parodoje dalyvavo su kultūros sostinės stendu – Kultūros muitine ir rajono savivaldybės atstovais. Buvo pristatyta kultūros sostinės koncepcija, krašto turistiniai ištekliai, metinė renginių programa, naujos pramogos ir paslaugos Tauragėje. Dalyvavimas parodoje truko tris dienas (2023-04-21 – 23d.).

Jūros šventė. Liepos 21-23 d. TIC dalyvavo Jūros šventėje, turizmo gatvėje. Tris dienas vyko intensyvus darbas ir bendravimas su žmonėmis suinteresuotais aplankytį Tauragės kraštą. Tarp susidomėjusių, nemaža dalis buvo ir užsienio klientų. Naujų paslaugų, pramogų ir leidinių platinimas, suvenyrų su Tauragės heraldika ir Kultūros sostinės simbolika, pardavimas, kontaktų užmezgimas ir Tauragės krašto identiteto pristatymas, tokia pagrindinė veikla buvo vykdoma Jūros šventėje.

Tauragės miesto šventė. Tauragės miesto šventė – miesto dienos įprastai vyksta pirmajį birželio savaitgalį, bet šiais Tauragei reikšmingais metais, švęsti nuspresta visą savaitę. Per šį laikotarpį Tauragės TIC dalyvavo dviejose mugėse: amatininkų šventėje, kuri vyko miesto aikštėje ir mugėje – Bažnyčių gatvėje. Parduota suvenyrų už 1.100 Eur.

Turizmo centrų asociacijos narių mokymai Tauragėje. Tauragės TIC priklauso Lietuvos turizmo centrų asociacijai, kuri kasmet po du kartus (rudenį ir pavasarį) surengia kompetencijos kėlimo mokymus turizmo specialistams. Šiemet Tauragei pasisekė, nes buvo nuspresta mokymus rengti būtent Kultūros sostinės titulą nešiojančiai Tauragei. Spalio 12 d. į Tauragės pilies menes sugūžėjo 63 turizmo specialistai iš visos Lietuvos. Dviejų dienų mokymus vedė dirbtinio intelekto profesionalas Lietuvoje – Antanas Bernatonis ir lektorė, kelionių ekspertė, dr. Vilija Malinauskaitė. Mokymų dalyviai Tauragėje apsigyveno viešbutyje „Banga“ ir „Senamiesčio“ apartamentuose, taip pat turėjo ekskursiją, supažindinančią su miesto istorija, naujausiais lankytiniais objektais, aplankė Pagramančio regioninio parko apžvalgos bokštą bei sudalyvavo edukacijoje apie atsinaujinančią vėjo energetiką „Vėjo spalva – žalia“.

Turizmo forumas Vilniuje. 2023 m. lapkričio 9 d. įvyko 9-asis ekonomikos ir inovacijų ministerijos organizuotas Lietuvos turizmo forumas - kūrybinės dirbtuvės „Turizmo kelrodis: kur link einame?“. Siekdama turizmo atsigavimo ir turėdama bendrą tikslą, Ekonomikos ir inovacijų ministerija pirmąkart organizavo turizmo forumą - kūrybines dirbtuvės „Turizmo kelrodis: kur link einame?“ ir jį prateinantį 48 val. turizmo hakanoną. Forumas vyko Vilniuje, menų fabrike LOFTAS. Jo metu turizmo profesionalai iš Jungtinių Tautų Pasaulio turizmo organizacijos ir Europos Komisijos skaitė pranešimus, vyko diskusijos, kaip pasiekti proveržį, burtos grupės kurti turizmo ateities kelrodį kartu. Kiekvieno dalyvio asmeninis indėlis kuriant Kelrodį yra labai svarbus. Forumo dalyviai rinkosi vieną iš ketverių kūrybinių dirbtuviu:

- Žaliasis kursas ir turizmo potencialas;
- Skaitmeninis turizmo virsmas ir atvirų duomenų svarba;
- Turizmo atsparumas, kompetencijos ir turizmo informacijos centrų ateities perspektyvos;
- Proveržio rinkodara.

Kūrybinių dirbtuviu tikslas – diskutuoti pagal pasirinktą temą, iškelti pagrindinius Lietuvos turizmo kelrodžio 2030 m. tikslus ir uždavinius bei drauge numatyti konkretias priemones jiems pasiekti. Po Forumo kūrybinis procesas tėsėsi VŠĮ „Keliauk Lietuvoje“ rengiamame hakanone, kuris prasidėjo lapkričio 9 d. 18 val. ir tėsėsi iki lapkričio 11 d. 18 val. hakanono tikslas – skatinti šiuolaikinių technologijų taikymą sprendžiant turizmo sritys problemas, kvieсти turizmo bendruomenę ir startuolius susipažinti, bendradarbiauti ir pasiūlyti inovatyvių problemų sprendimo būdų.

4.5. Iniciatyvos kultūros sostinės metais

Atvirlaiškio išsiuntimas iš TIC. Pagal turistų užklausas ir pageidavimus, nuspręsta pagaminti trijų rūsių atvirlaiškius su kultūros sostinės spalvine gama ir simboliais. Atvirlaiškiai sulaukė didelio susidomėjimo, to pasekoje, savo veiklos spektrą centras pasipildė nauja paslauga - „Parašyk draugui linkėjimą ir išsiųskit tiesiai iš turizmo centro”. Apie 60 žmonių iš centro su užklijuotais pašto ženklais išsiuntė atvirlaiškius savo artimiesiems.

Nauji kultūros sostinės suvenyrai ir elektroninė parduotuvė. Kultūros sostinės metų proga nuspręsta pasigaminti įvairių suvenyrų su reprezentuojančiu „TLKS brandu”. Marškinėliai, stiklinės gertuvės, tušinukai, dviejų rūsių puodeliai, ekologiškos medvilnės maišai, kojinės, raktų pakabukai, automobilio kvapai, atvirlaiškiai, džemperiai. Kai kurie suvenyrai buvo išpirkti tik paleidus į prekybą, todėl buvo daromas papildomas užsakymas, nes prekės buvo itin paklausios, o siuntimai vykdyti ir į kitas Europos šalis. Elektroninės paruotuvės užsakymų buvo padaryta – 21. Suvenyrai buvo platinami visose dalyvautose mugėse ir parodose, taip pat tokiuose renginiuose kaip Žolinės Gramantyje ir bendruomenių šventė Lauksargiuose. Nuoroda į elektroninę suvenyrų parduotuvę: [Prekės | Tauragė - Lietuvos kultūros sostinė | Elektroninė parduotuvė \(taurageinfo.lt\)](http://Prekės | Tauragė - Lietuvos kultūros sostinė | Elektroninė parduotuvė (taurageinfo.lt))

Mototurizmo renginys. 2023 m. rugpjūčio 19 d. Tauragės kultūros centre buvo laukiami motorizuoti dalyviai iš visos Lietuvos. #TauragėKultūrosSostinė – tai viena iš 8-ių užduočių temų. Dalyviai Tauragėje turėjo pasidaryti kultūros muitinės nuotrauką ir išklausyti istoriją apie kraštą. Šis ralis tai istorinis, intelektualus mototuristinis ralis, kurio metu dalyviai važiuoja motociklais po Lietuvą, aplanko ir pažiusta įdomias Lietuvos vietoves, susitinka ir bendrauja su lankomų vietų bendruomenėmis ir už organizatorių pateiktų užduočių įvykdymą gauna taškus. Užduotys yra susijusios su Lietuvos istorija, architektūra, etnografiniu paveldu ir leidžia ralio dalyviams, vietiniams ir šalies svečiams, geriau pažinti Lietuvą bei nuotaikingai praleisti laiką. Laimi komanda, surinkusi daugiausiai taškų. Tauragėje dalyvių buvo apie 100, ir padaryta 133 kultūros muitinės nuotraukų. Renginio aprašymas ir nuoroda: [Ryterna Modul Mototourism Rally 2023 \(mototourism-rally.lt\)](http://Ryterna Modul Mototourism Rally 2023 (mototourism-rally.lt)).

Lankytinų objektų žemėlapiai. Ta pačia proga, TIC miesto svečiams sumaketavo ir paleido dalybai A3 formato lankytinų objektų, maitinimo, apgyvendinimo ir renginių programos žemėlapius. Žemėlapio turinys ne paprasto formato, o pieštinis. Visi objektais su nuorodomis į rajoną yra piešti ir tai suteikia daugiau žaismingumo, taip pat, tai tam tikra užduotis turistams, identifikuoti ir sutapatinti pieštą objektą su realiu. Žemėlapiai išdalinti visoms Tauragės maitinimo įstaigoms, apgyvendinimo įstaigoms. Taip pat Kauno gidų mokykloje „Mūsų odisėja”, Telšių, Klaipėdos bei Raseinių maitinimo įstaigose ir pan.

Judumo savaitės žaidimas. Rugsėjo 17-22 d. Tauragėje vyko didžiausia tvaraus judėjimo kampanija Europoje - Darnaus judumo savaitė. Jos metu, organizuota ne tik orientacinės žaidynės, bet ir bendradarbiauta su Tauragės r. savivaldybe, kuriant bendrą žaidimą, skatinantį rinktis tvaesnes keliavimo priemones. Turizmo centre buvo laukta 7-ių komandų, kurios buvo arba „batuotos” arba „ratuotos” ir jiems pateikiami skirtinių klausimai apie darnumą Tauragėje, juos atsakius, dalyviai siunčiami į kitus lankytinus objektus, kuriuose taip pat laukė tam tikros užduotys.

4.6. Kita TIC veikla

Naujas darbuotojas vasaros sezoniui. Jau antrą vasaros sezona, TIC ieškojo darbuotojo ilgesnėms darbo valandomis darbo dienomis bei savaitgaliams. Vyko atranka iš 8-ių kandidatų, atranką laimėjo mokinys iš Versmės gimnazijos. Pardavimų ir apsilankiusių turistų skaičius, rodo, kad vasarą dirbtį savaitgaliais yra reikalinga.

Nauji suvenyrai. Ištisus metus buvo vykdoma naujų suvenyrų paieška ir užsakymai, pasirašomos bendradarbiavimo sutartys, konsignacijos sutartys. Suvenyrų vitrina ir elektroninė parduotuvė pasipildė šiais suvenyrais:

- Keramikos dirbiniai su Tauragės heraldika (puodeliai, įvairūs magnetukai, bokaliukai, lškštutės, stikliukai, varpeliai ir t.t.). Tiekėjas – Špokas.lt
- Mediniai suvenyrai iš Šakviečio kūrybinių dirbtuvių.
- Tauragės rašytojo, Jono Jakštaičio knyga vaikams „Takelis į namus”.
- Tauragės muziejaus SANTAKA istoriko, Dariaus Kiniulio knyga „Lauksargiai, Mažaaosios Lietuvos dalis”.
- Džiovntos ekologiškų vaisių juostelės iš Gaurės uogų ūkio.
- Dviejų rušių kojinės su Tauragės simboliais iš „Varnos daiktų”.
- Ekologiškos arbatos iš pluoštinių kanapių iš ekologiško kanapių ūkio „Kanapės galia”.
- Unikalus, ir pagal specialų užsakymą gaminamas, Tauragės pilį saugančio tauro analogas – magnetukas. Tiekėjas – UAB Tiektimo projektai.
- Gintariniai suvenyrai iš „Senosios gintarų dirbtuvės”.

Kultūros tarybos projektais. Parašyti dvi paraškos finansavimui gauti: „Tauragės turistinis leidinys” ir „Tauriukų keliais”. Abiejų projektų bendras biudžeto sąmata – 21.900 Eur. Finansavimo gavimo atveju bus išleistas naujas turistinis leidinys apie Tauragę ir sukurtas naujas maršrutas, kurį žymės Tauragės identitetą kuriantys mediniai tauriukai.

LED ir LCD ekrano turinio valdymas. 2023 m. Tauragės r. savivaldybė įsigijo 3 ekranus (1 LED ir 2 LCD). Turinio talpinimo ir ekrano priežiūra paskirta TIC. Kiekvieną dieną yra talpinama nauja informacija apie renginius, iniciatyvas, šventes, vykdomas ekrano monitoringas, sprendžiamos ekrano gedimų problemos, vykdoma registracija ir ieškoma komercinių tiekėjų, norinčių reklamuoti savo veiklą, pagal nustatytus įkainius. Per ataskaitinius metus reklamos plakatų ir filmukų patalpinta – 96.

Elektroninio bilieto platinimas ir pardavimas. Rugsėjo 11 d. Tauragei ir Žaliajam regionui buvo naujos pradžios diena. Pradėta pardavinėti regiono elektroninius viešojo transporto elektroninius bilietus. Turizmo centras – viena iš pardavimo vietų, ir nuo rugsėjo 11 dienos iki 2023 metų pabaigos pardavė 975 elektroninius bilietus. Kiekvienam klientui suteikta reikiama informacija apie kainas, bilietų naudojimą ir keliamimo galimybes.

Paslaugiečių susitikimas + edukatoriai. Per metus buvo surengti 2 turizmo paslaugų teikėjų susitikimai ir 4 susitikimai su edukacijos „Vėjo spalva – žalia” edukatoriais. Abiem atvejais aptarti einamieji darbai, perspektyvos, planai ir diskusijos forma pateikti įvairūs pasiūlymai, kaip gerinti paslaugų teikimo kokybę į Tauragės kraštą atvykusiems svečiams.

„Turizmo sėkmungiausieji” yra reikšmingiausias Lietuvos turizmo sektoriaus metų renginys ir vietinio turizmo šventė. Joje įvertinami ryškiausi šių metų turizmo ambasadoriai, projektai, vietovės, inovacijos bei paslaugų teikėjai, tuo pačiu padėkojama turizmo bendruomenei už naujas idėjas, skatinančias atrasti, pažinti ir pamilti savo šalį, bei pasiūlytas vietinių kelionių patirtis. Tauragė šiais metais pirmąkart „Turizmo sėkmungiausijų” istorijoje buvo nuominuota net trijose skirtingu kategorijų nominacijose iš devynių. Džiugu ne tik tai, kad Tauragės vardas dominavo nominacijose, bet ir tai, kad Pagramančio regioninio parko apžvalgos bokštas laimėjo sėkmungiausio turizmo projekto 2023 nominaciją.

Tauragė pretendavo laimėti šias nominacijas:

- Sékmingiausias 2023 m. turizmo projektas Lietuvoje – Akmenos ir Jūros upių apžvalgos bokštas Pagramančio regioniniame parke.
- Sékmingiausia 2023 m. turizmo traukos vietovė – Tauragė.
- 2023 m. turizmo inovacija – VŠĮ „Žaliasis regionas“ iniciatyvos: edukacija „Vėjo spalva – žalia“ ir „Kalbantys autobusai“.

Veikla socialiniuose tinkluose. Per ataskaitinius 2023 m. daugiausiai dirbta su socialiniu tinkle Facebook. Šioje platformoje paviešintų įrašų skaičius – 230, įrašų bendrinimai – 451, paspaudimų „mégsta“ skaičius – 2935, komentarai – 187, surengti 7 konkursai. Kalbant apie konkursus, verta paminėti, kad jie sulaukė didžiausio auditorijos susidomėjimo ir reakcijų, kadangi prizai buvo su kultūros sostinės atributika. Konkursų dėka stebėtojų skaičius pakilo iki 2366, t.y. per metus padidėjo 254 stebėtojais. Taip pat, labai didelio susidomėjimo sulaukė naujų maršrutų

pristatymas su vizualais – audio gidas, kalbantys autobusai, pirčių maršrutas, vandens pramogos vasarą.

Atsižvelgiant į visas aplinkybes, ir išanalizavus įvykdytas veiklas ir planus galima teigti, jog darbas antraisiais TIC gyvavimo metais, vyko sklandžiai ir produktyviai, kryptingai įgyvendinant išsikeltus tikslus. Metų pradžioje planuotos veiklos, įgyvendintos visos. Ateinančiais veiklos metais, nuspresta didesnį dėmesį skirti projektinei veiklai, finansavimo šaltiniams gauti.

5. VEIKLOS FINANSINIAI DUOMENYS

Istaigos per 2023 m. uždirbtos pajamos ir gautas finansavimas siekia 1,07 mln. Eur, finansavimo šaltiniai ir veiklos pajamų detalizavimas pateikti žemiau esančioje lentelėje.

Eil. Nr.	Finansavimo šaltinis	Gauta suma, Eur
1.	ES lėšos Tauragė+ projektui	651 604,00
2.	Valstybės biudžeto lėšos Tauragė+ projektui	57 494,00
3.	Valstybės biudžeto lėšos Kultūros tarybos projektui	6 500,00
4.	Tauragės r. savivaldybės lėšos Tauragė+ projektui ir invest. projektų rengimui	82 745,00
5.	Tauragės r. savivaldybės lėšos turizmo funkcijai	38 000,00
6.	Tauragės r. savivaldybės lėšos daliniams prisidėjimui prie Kultūros tarybos projekto	1 950,00
7.	Jurbarko r. savivaldybės lėšos Tauragė+ projektui ir invest. projektų rengimui	55 328,00
8.	Jurbarko r. savivaldybės lėšos Adventur 2023 parodai	3 000,00
9.	Šilalės r. savivaldybės lėšos Tauragė+ projektui ir invest. projektų rengimui	49 543,00
10.	Pagėgių savivaldybės lėšos Tauragė+ projektui ir invest. projektų rengimui	18 693,66
11.	Pagėgių savivaldybės lėšos 2024 m. įstaigos veiklos finansavimui	2 927,00
12.	Iš UAB „Eurakras“ gauta parama „jėgainių“ projektui įgyvendinti 2024 m.	59 303,00
	Viso gautas finansavimas:	1 027 088,00
Eil. Nr.	Veiklos pajamos	Gauta suma, Eur
1.	Už edukacijų vedimą „Vėjo spalva-žalia“	33 600,00
2.	Už Tauragės krašto ir „Tauragės Lietuvos kultūros sostinė“ suvenyrų pardavimą	6 098,00
3.	Už Pagėgių krašto turizmo išteklių pristatymo, viešinimo ir propagavimo nacionaliniu lygmeniu kampanijos parengimą	3 000,00
4.	Už reklamos paslaugas (ekranai)	1 590,00
5.	Už pėsčiųjų žygio organizavimą	166,00
6.	Už dublikatų išdavimą	138,00
7.	Už delspinigius pagal sutartį už ne laiku įvykdytus sutarties įsipareigojimus	1 215,00
	Viso uždirbta pajamų:	45 807,00
	Iš viso finansavimas ir pajamos:	1 072 895,00

Per 2023 m. įstaiga patyrė 381 tūkst. Eur veiklos sąnaudų, kurių detalizavimas pateiktas lentelėje.

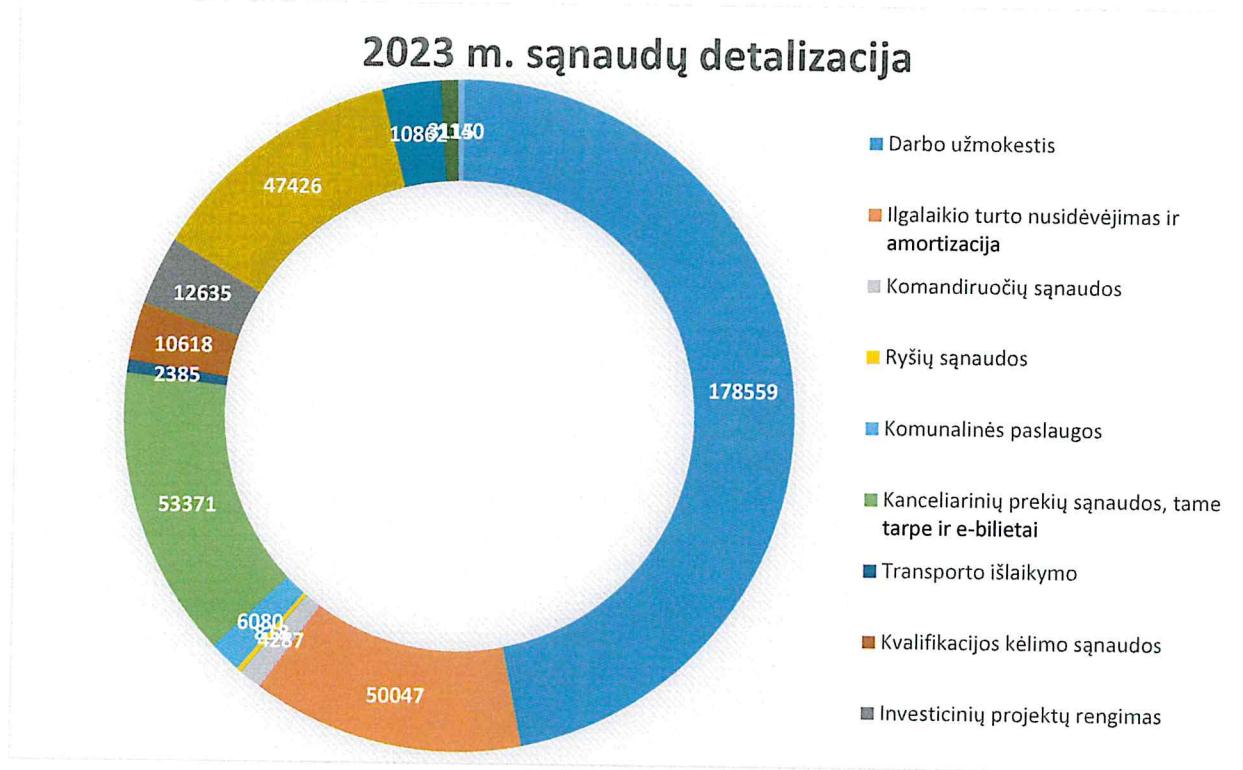
Eil. Nr.	Veiklos sąnaudos	Suma, Eur
1.	Darbo užmokestis su darbdavio įmokomis VSDF	178 559,00
2.	Ilgalaikio turto nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos	50 047,00
3.	Komandiruočių sąnaudos	4 287,00
4.	Ryšių (telefono, interneto, apsaugos) sąnaudos	818,00
5.	Komunalinių (šildymo, vandens, elektros) paslaugų sąnaudos	6 080,00
6.	Sunaudotų kanc. prekių (iš jų e-bilio kortelių už 16,6 tūkst. Eur), inventoriaus (už 22,68 tūkst. Eur jégainių ir kitiems projektams) įsigijimo sąnaudos	53 371,00
7.	Transporto išlaikymo (kuro įsigijimo pagal kelionių lapus, kompensacija už automobilio amortizaciją direktorei) sąnaudos	2 385,00
8.	Kvalifikacijos kėlimo sąnaudos	10 618,00
9.	Investicinių projektų parengimo sąnaudos	12 635,00
9.	Kitų paslaugų sąnaudos (Kultūros tarybos projekto, lektorių edukacijoms „vėjo spalva –žalia“, kompiuterių priežiūros, patalpų valymo paslaugų, reklamos-viešinimo, infoturo organizavimo ir kt. sąnaudos)	47 426,00
10.	Dalyvavimo tarptautinėje turizmo parodoje Adventur 2023 sąnaudos	10 862,00
11.	Kitos turizmo funkcijos sąnaudos (dalyvavimo parodoje „Atostogos kaime“, „Jūros šventėje“, metinis mokesčio turizmo asociacijai ir kt. sąnaudos)	3 115,00
12.	Patalpų nuomas (edukacijoms „Vėjo spalva-žalia“)	1 140,00
	Viso:	381 343,00

Didžioji dalis, t. y. 47 proc. sąnaudų tenka darbo užmokesčiui su Sodra, likusi – kitoms išlaidoms. Istaigos vidutinis mėnesio darbo užmokesčio fondas su darbdavio įmokomis VSDF buvo 14,88 tūkst. Eur. Pagal pareigybės nustatytas darbuotojų nustatytas (bruto) ir faktinis (bruto) mėnesinis darbo užmokestis pateiktas lentelėje.

Darbuotojų darbo užmokestis 2023 m.

Pareigybės pavadinimas	Etatų skaičius	Nustatytais mėnesinis bruto darbo užmokestis (Eur)	Faktinis 2023 m. vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis (Eur)
Direktorė	1	3 274,00	3 298,00
Finansininkė	0,5	1 116,00	1 129,00
Transporto administratorė	1	2 232,00	2 289,00
Transporto specialistai	4	2 232,00	2 293,00
Turizmo vadybininkė	1	1 860,00	1 988,00
Viso etatų:	6,5	x	x
Darbuotojų skaičius:	10	x	x

Istaigos direktorės 2023 m. metinė bruto darbo užmokesčio suma 39 578 Eur, darbdavio metinės įmokos VSDF - 985 Eur. Direktorės 2023 m. bruto darbo užmokestis sudaro 23 proc. metinio įstaigos darbo užmokesčio fondo. Per 2023 m. vadovei buvo mokamas pagrindinis darbo užmokestis, 10 proc. priedas už papildomą darbo krūvį ir dalyvavimą projekte bei 100 Eur/mėn. kompensacija už nuosavo automobilio amortizaciją naudojant darbo reikalams.

Ivertinus įstaigos sąnaudas ir pajamas metinis 2023 metų veiklos rezultatas 7256 Eur pelnas.

Direktorė

Gaiva Mačiulaitienė